

YENİ POLİS YASASI, HALKIN DEMOKRATİK EYLEMİNDEN DUYULAN KORKUYU YANSITIYOR

Ülke içinde ve dışında geniş tepkilerle karşılaşan "Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu"nda değişiklik yapan yasa tasarısı, ANAP'lıların oylarıyla Meclis'den geçmiş, Evren'in onaylamasıyla yürürlüğe girmiş bulunuyor. Böylece artık yıpranan sıkıyönetimin gelecekte kaldırılmasından sonra da, halkın bugün karşı karşıya olduğu baskı ve terör rejiminin sürdürülmesi yolunda alınan önlemler zincirinin bir halkası daha tamamlanmıştır. Daha

önce de, Olağanüstü Hal Yasası, Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasası, "Pişmanlık" adı altında muhbirlik yasa-sı çıkarılmıştı.

Komünistler ve öteki sol güçler, "olağanüstü halin kalıcılaştırılması" yolunda Evren-Özal rejiminin niyetlerini aralıksız açığa vurmuşlar, halkı uyarmışlar, "demokrasiye geçiş" üzerine beslenen liberal hayallerin köksüzlüğüne ısrarla dile getirmişlerdir. Gelişmeler, partimizin çizgisini doğrulamış, burjuva demokratik en küçük bir değişim için bile, bugünkü halk düşmanı rejime karşı çetin bir savaşımın zorunlu olduğu bir kez daha kanıtlanmıştır.

Şimdi yalnız komünistler, sol güçler değil, muhalefetin en geniş yelpazesini oluşturan hemen bütün güçler, Evren-Özal yönetiminin niyetlerini açıkça kavırıyor ve demokrasi için savaşta görüşler birbirine yaklaşıyor. Sol Birlik; "Bu yasayla polise ve mülki amirlere tanınan faşist yetkilerle, sıkıyönetim ve olağanüstü hal uygulamaları kalıcılaştırılmaktadır" (Sol Birlik gazetesi, Haziran 1985) derken, DYP Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk, polise olağanüstü yetkiler tanıyan bu yasanın "olağanüstü halin devamı" olacağını söyledi. SODEP Genel Başkanı İnönü, bu yasa-

nın "hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmayan ve polis devleti ilkeleri getirecek nitelikte" olduğunu söylerken, bu görüş Türkiye Barolar Birliği tarafından da paylaşıldı. Anayasa Mahkemesi eski başkanı Şevket Müftügil de "bu yasayla olağanüstü halin kalıcılaştırıldığını" belirtti. Çağdaş Gazeteciler Derneği "tüm siyasi partileri yasaya karşı göreve davet etti" Parlamento dışında oluşan büyük tepki, cuntanın parlamentosunu da etkiledi, HP'lilerin çoğunlukta olduğu 99 parlamenter Polis Yasası'na "hayır" dedi, birçok MDP'li ve ANAP'dan 34 parlamenter "evet" demeye cesaret edemedi. Böylece cunta parlamentosundan bu yasa 179 oyla geçirilerek, Milliyet gazetesinin yaptığı ankete göre halkın ancak yüzde 6'sının "güven duyduğu" polis, olağanüstü yetkilerle donatıldı.

Yasanın getirdikleri

Yasanın özü, polise yargı denetimi olmaksızın yurttaşların hak ve özgürlüklerini yoketme yetkisi tanımaktan ibarettir ve yurttaşlar, polislin kendilerine uyguladığı baskı karşısında kendi hak ve özgürlüklerini savunma hakkından tümenden yoksun bırakılmış-

Arkası 10. sayfada

"MİLLİ BİRLİK VE BERABERLİK"

Emekçinin bayramlaşmaya gelen eşine dostuna bir fincan kahve bile ikram edemediği Ramazan bayramında, Evren ve Özal bayram mesajlarında "milli birlik ve beraberliğe şimdi her zamankinden daha çok muhtacız" diyorlardı. Polis yasasına karşı her zamankinden daha geniş bir tepkiyle karşılaşmış, daha da yalıtıldıkları için, şimdi "milli birlik ve beraberlik" demagojisine daha çok başvuruyorlar.

Halk, kapalı kapılar ardında Amerikan teröristleriyle pazarlıklara oturanlarla, devlet kasasını bir avuç holdinge teslim edenlerle niçin birlik ve beraberlik içinde olsun? Halk, kendisine sürü gözüyle bakanlarla birlik olamaz.

Ama halkımızın, bu topraklar üzerinde yaşayan ve geleceğini bu topraklara bağlamış herkesin bugün gerçekten de bir "milli birlik ve beraberliğe" ihtiyacı var. Halk bunun özlemini gerçekten duyuyor.

Gerçek bir "milli birlik ve beraberlik" ancak sağlam, ulusun ezici çoğunluğunu çevresinde birleştirebilecek hedeflerle oluşabilir. Bugün demokrasi hedefi giderek böylesi bir hedef oluyor. Toplumun çok geniş kesimleri, demokrasi hedefini savunan politik güçlerin çevresinde kümeleniyor. Demokrasiyi kazanma istemi giderek çok geniş sınıf ve katmanlardan Türk ve Kürt insanların gözünde içinde bulundukları acımasız koşullardan kurtuluşun yolu olarak belirginleşiyor.

Arkası 11. sayfada

TKP ve Irak KP'nin Dünya Kamuoyuna çağırısı

TÜRK ASKERİ BİRLİKLERİNİN IRAK'A MÜDAHALESİ DURDURULSUN!

TKP ve İKP Merkez Komiteleri, Türkiye ve Irak'taki rejimlerin Kürt halkına karşı yeni bir ortak saldırı girişimleri üzerine Haziran 1985'te dünya kamuoyuna ortak bir çağrı yayınladılar. Çağrıda "İlkbaharın başından bu yana, Türkiye'deki askersel diktatörlük, Türk - Irak sınırına binlerce kişilik askeri birliklerini jandarma ve komando ekiplerini yığmaya devam ediyor. Askeri savaş uçaklarından oluşan ağır silahlı birlikler günasıra Irak hava sahasını ihlal ediyor" dendiikten sonra, bunun emperyalizmin ve Türkiye'deki rejimin bölgedeki halklara ve "her iki ülkedeki Kürt halkının kendi meşru hakları ve çıkarları için savaşım-

larına karşı NATO'nun jandarması rolünü" oynadığı vurgulanıyor. Türkiye'nin bu askersel hareketinin Irak'taki diktatörlüğün onayıyla gerçekleştirildiği kaydedilen ortak açıklamada bu saldırının "Ortadoğu'da yeni bir gerginlik ocağı" yaratılmasına hizmet ettiği belirtiliyor.

Türk askeri birliklerinin yığıldığı bölgenin, Sovyetler Birliği sınırlarına, İran Irak birliklerinin çarpıştığı cepheye ve bölgede ABD çevik güçleri için hazırlanan Van'daki askeri üsse çok yakın olduğuna işaret edilerek, bu durumun gelişmeleri daha da tehlikeli hale getirdiği vurgulanan ortak

Arkası 10. sayfada

Profesyonel Antikomünizme Karşı DEVİRİMCİ UYANIKLIĞI YÜKSELTELİM!

• Fehmi ARDA

Tarihsel deneyim, sömürücü güçlerin sınıf savaşımında zorbalığı her zaman kullandığını ve yok edilinceye kadar da kullanacağını doğrulamaktadır. Bugün, sömürücü güçler zorbalığı her yerde açıkça kullanamıyor. Dünyada ve birçok ülkede karşılıklı güçler ilişkisi buna izin vermiyor. Zorbalığın açık yüzünü gösteremediği yerde profesyonel antikomünist örgütler (ortama uygun maskelerle, hilekarlıkla) kısa-uzun vadeli yıkıcı çalışmalar yapmaktadır.

Emperyalist ülkeler kendi ülkelerindeki barış ve ilerleme güçlerine ve diğer kapitalist ülkelerdeki ilerici, yurtsever örgütlere karşı yürüttükleri yıkıcı çalışmalarda birçok araç kullanıyorlar. En önde gelen araç ise emperyalist ülkelerin (ve diğer kapitalist ülkelerin) gizli servisleridir (özel hizmetler ya da istihbarat örgütleri vb.). Gizli servisler savaş kıskırtıcılığının, antikomünizmin profesyonel örgütleri olarak çalışmaktadır.

Profesyonel antikomünist örgütlerin ilk akla gelenleri: CIA (ve onun denetimindeki ABD İstihbarat Topluğuna bağlı 11 ana örgüt), BND ve BVS (Federal Almanya), SIS ve SS -yada popüler adlarıyla M15 ve M16 (İngiltere), MQSAD ve SHINBET (İsrail) ve onların NATO ülkelerindeki kardeşleri, Türkiye'de MİT'dir.

Emperyalizmin artan saldırganlığının belirgin yönlerinden biri, bu saldırganlıkta Gizli Servis çalışmalarının artan payı ve önemidir. Kapitalist ülkelerde gizli servislerin (ve genel olarak politik polisin) bütçe ve kadro olanakları sürekli artırılıyor; yetkileri genişletiliyor ve faaliyetlerinde bilimsel teknik gelişmenin olanakları artan ölçüde ellere veriliyor.

Profesyonel antikomünist örgütler arasında işbirliği ve ortak eylemler de artmaktadır. Emperyalist ülkeler arasındaki çıkar çelişkileri onların yıkıcı çalışmalar konusunda birlikte eylemini hiçbir zaman engellemedi, engellemiyor.

Antikomünizmin profesyonel örgütleri yurtsever, devrimci güçlere karşı yürüttükleri yıkıcı çalışmalarda önlerine yakın-uzak hedefler koymaktadırlar. Bu hedeflerin hepsi emperyalizmin konumlarının korunması ve sağlamlaştırılması; yurtsever ve devrimci güçlerin zayıflatılması, parçalanması, yığınlardan yalıtılması, etkinliklerinin yok edilmesi amaçlarıyla bağlıdır. Bu amaçlara varmak için profesyonel antikomünizm birçok yöntem kullanıyor.

Yurtsever ve devrimci örgütlere ajan çalışmasıyla sızmak en etkin çalışma yolu olarak benimseniyor. Ajan-provokatör çalışması ile örgütler hakkında bilgiler toplanıyor; kontrol altına alma, saptırma, karalama, bölme, fizik yok etme, tutuklama, vb. çalışmalar örgütleniyor. Bu tür çalışmaların varlığını kanıtlamak için dünyada ve Türkiye'de yurtsever ve devrimci güçlerin pratiğinde sayısız örnek vardır.

Profesyonel antikomünizm tehlikeli bir düşmandır

Yukarda çok genel çizgileriyle ele aldığımız olgulardan çıkarak Türkiye için şu sonuçları çıkarabiliriz:

1. Türkiye profesyonel antikomünist örgütlerin (özellikle de yukarıda adı sayılanların) özel ilgi alanıdır.

2. Profesyonel antikomünizm Türkiye'de yurtsever-devrimci güçlere karşı yıkıcı çalışmalar yürütmektedir.

3. Yurtsever ve devrimci güçlere karşı yıkıcı çalışmalar yürüten yalnızca MİT (ayrıca askeri istihbarat ve polis örgütü) değildir. NATO ülkeleri gizli servisleri de aynı türden yıkıcı çalışmalar yürütmektedir. Aralarında yakın bir işbirliği vardır.

4. Merkezleri Türkiye dışında bulunan, çalışmalarının bir bölümünü yurt dışında yürüten yurtsever ve devrimci örgütlere karşı, MİT ve NATO ülkeleri gizli servisleri devletler arası sınırları tanımayan yıkıcı çalışmalar örgütlemektedir.

5. Yurtsever, devrimci güçlere karşı yıkıcı çalışmalar yürüten profesyonel antikomünist örgütler her türden yöntem ve olanakları kullanmaktadır. Ajan-provokatör çalışması, bilgi toplama, saptırma, bölme, karalama, vb. yöntemler bunun içindedir.

Gizli servisler kendi eylemleri için daha elverişli bir ortam sağlamak amacıyla da çalışmalar yürütmektedir.

6. Yurtsever ve devrimci güçler karşısında örgütlü, güçlü, ciddi ve tehlikeli bir düşman bulunmaktadır.

Profesyonel antikomünizme karşı savaş zorunludur

Kendi varlıklarını tehdit eden yıkıcı çalışmalar karşısında yurtsever-devrimci güçler şu konuların önemini kavramalıdır:

1. Profesyonel antikomünist örgütlerin yıkıcı çalışmalarıyla savaşmak ve onların eylemlerine karşı koymak yamsalsal bir zorunluluktur.

2. Temel politik amaçlara varabil-

mek için düşman çalışmasının etkisi en aza indirilmeye çalışılmalıdır. Düşmanın -yukarıda ele aldığımız- amaçlarına ulaşması engellenmeli; onun yöntemleri, eylemleri açığa çıkarılmalı ve açıklanmalıdır.

3. Yıkıcı çalışmalara karşı militanların uyanıklığı artırılmalıdır.

Düşmanın her tür eylemi için "bilgi"ye gereksinimi vardır. Bu bilgiyi açık kaynaklardan (basın, dağıtılan belgeler, vb.) bir ölçüde sağlar. Bilginin bir bölümü ise düşmanın gizli kaynaklarından derlenir. Bu kaynaklar ajan-provokatörler ya da düşmanın onların eliyle uzandıkları olanaklardır. Düşman çalışmasının bu önemli dayanağını gözden kaçırmamak, devrimci hareketi uyarmak, militanların uyanıklığını artırmak can alıcı önemde bir görevdir. Yıkıcı çalışmaların önlenmesi ancak Gizlilik Kurallarının, Güvenlik Önlemlerinin, yüksek devrimci uyanıklıkla tamamlanmasıyla başarılabilecektir.

Ote yandan, ajanların açığa çıkarılması ve bunun açıklanması ile doğan etkileri gidermek ve militanların uyanıklığını köreltmek düşmanın bir başka amacıdır. Bu amaçla düşman yeni yollar dener. Ortaya çıkarılmış bir ajanı "temize" çıkarmak ve böylece örgütlere güveni sarsarak ajan provokatörlerin serbestçe çalışabileceği bir ortam yaratmak bunlardan biridir.

Bu konuda hiçbir gevsemeye yer yoktur. Devrimci harekete her türlü baskı-terör yöntemi ile saldıran düşmanın ajan kullanmaktan vazgeçtiğini gösteren en küçük bir belirti yoktur. "Güvensizlik ortamı yaratılır", "politik karşıtlar birbirine karşı kullanılır" vb. savlar devrimcilerin düşmana karşı koymasını engellememelidir. Küçük burjuva önyargıları kıskırtarak, geçmişteki kimi tutarsızlıkları öne çıkararak düşmanın yıkıcı eylemlerine karşı savaşımı zayıflatmak, gözden düşürmek ise devrimci bir amaç taşıyamaz.

TKP 5. Kongresi, 19. sayılı kararı
Arkası 10. sayfada

Uluslararası Toplantı

12-13 Haziran 1985 tarihleri arasında, Fransa'nın başkenti Paris'te kapitalist Avrupa ülkeleri komünist partilerinin katıldığı uluslararası bir toplantı yapıldı. 18 komünist ve işçi partisinin katıldığı toplantının gündemini "Her ülkede bunalım, analizi ve komünist partilerin eylemi" oluşturdu. Toplantıya TKP de bir delegasyonla katıldı.

KUZEY KIBRISTA KİM KAZANDI?

● B. GÜNER

"Seçim öncesi KKTC ve yeni anayasa" konulu bir seminerde, konuşmacılardan Cemal Kutay şöyle demiş: "Kıbrıs'da başarıya ulaşırsa, bu Türk milliyetçiliğinin rönesansı, yeni bir Ergenekon olacaktır." (Tercüman, 3 Haziran 1985). Şimdi Kuzey Kıbrıs'da "seçimler" zinciri tamamlandığına göre, Kıbrıs'da Türk milliyetçiliği nasıl bir rönesansa uğramıştır? Nasıl bir "Ergenekon" vuku bulmuştur? Sorularını daha somut yanıtlayabiliriz.

Denktaş'ın bu seçimler dizisinden "galip" çıkmasını Türkiye'deki efendileri büyük bir başarı gibi gösteriyorlar. Evet, Anayasa geçti. Ama Ankara'dan yoğun müdahaleler yapılmasına karşın, ancak Kıbrıs Türklerinin yarısının oyunu alabildi. Seçmenlerin yüzde 22'si oylamaya katılmadı. Yüzde 30'u ise "HAYIR" dedi. Bunun neresi başarı? Evet, Denktaş Cumhurbaşkanı seçildi. Ama Başkanlık seçimlerine "bağımsız aday" olarak katılması, böylelikle yalnızca kendi partisi olan Ulusal Birlik Partisi'nin değil, 4 partinin daha, Sosyal Demokrasi Partisi, Demokratik Halk Partisi, Yeni Doğuş Partisi, Yeni Türk Birliği Partisi'nin de desteğini alması işi de Ankara tarafından örgütlendi. Böyle bir durumda örneğin bir Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin adayının tek başına yüzde 18,6 oy alması büyük bir başarı değildir de nedir? Evet Denktaş'ın UBP'si milletvekili seçimlerini de kazandı. Ama bağımsız, demokratik, bağlantısız Türk ve Rumların kardeşçe bir arada yaşayacağı bir Kıbrıs görüşünü savunan CPT'nin kendisine karşı antikomünist, şoven kampanyaya rağmen oyların yüzde 23'ünü alarak ikinci büyük parti haline gelmesi, Kıbrıs'da demokrasi güçlerinin artan güçlenmesini kanıtlamıyor mu?

Demek ki, Ankara'dan doğrudan müdahale olmasa, Türk ordusu Kıbrıs Türklerinin politik iradelerini kullanmasına engel yapılmasa, Kıbrıs Türklerinin çoğunluğu, çözümü, gerçek çözümü tercih edeceklerdir. "Türk milliyetçiliğinde rönesans yapmak" yerine, Kıbrıs'ın ulusal çıkarlarını düşünecekler ve barış yanlısı olan Rumlarla omuz omuza vererek emperyalizme karşı duracaklardır.

Seçimler dizisi ve Ankara'nın müdahaleleri sonucunda gerçekte ne oldu? Gerçek "başarı"yı kim kazandı? Bütün göstergeler, yalnızca Kıbrıslı Rumların değil, Kıbrıslı Türklerin de Pentagon'a rehin edildiğini gösteriyor. Atılan bu adımlar, adadaki bölünmeyi derinleştirmiştir. Diyalog olanaklarının önünü kapatmıştır. Cumhuriyet yazarı Ergun Balcı'nın da vurguladığı gibi "Kıbrıs konusunda diyalog yolunu kapatmak, ABD'ye kafa tutmak değil, aslında ABD'nin ekmeğine yağ sürmektir. Çünkü Washington'un gönlünde yatan aslan, Kıbrıs'ın

bölünerek NATO üssüne dönüşmesidir" (Cumhuriyet, 11 Nisan 1985).

Gerçekten de 4 Mayıs günü İngiliz Times gazetesi "...bir çözüme ulaşmasından sonra da Türkiye'den gelen askerlerin Kıbrıs'da kalması yolundaki Türk görüşü özellikle Washington'da güç kazanıyor" diye yazıyordu.

Görüldüğü gibi Washington, Ankara'nın Denktaş ile işbirliği yaparak Kıbrıs'ın bölünmesi yönündeki girişimlerini desteklemektedir. Bölünmüş bir Kıbrıs ABD için biçilmiş kaptandır. Her iki tarafa da koşullarını kolaylıkla dayatacak. Güneydeki İngiliz üslerini dilediği gibi kullanmasına ve Kuzeyde Denktaş'ın ABD çevik kuvvetleri ve deniz piyadeleri için hazırladığı üslere karşı, Türk-Rum, Kıbrıslıların ortak direnci zayıflatılmış olacak. Doğu Akdeniz'de terör estirme, Kıbrıs'ı Yakındoğu'ya askersel saldırıları için kullanma yolu açılacak. Lübnan'daki gelişmeler, Kıbrıs halkının yıllardır çektiği acıların temelinde hangi planların bulunduğunu açıklamaya yetiyor. Kıbrıs, Lübnan'a ABD, İngiliz askersel müdahalesinde üs olarak kullanıldı.

Peki seçimler dizisinden sonra Kıbrıs Türkleri pek mi bağımsız oldular? Aslında soruyu başka türlü sormak gerekiyor. Kıbrıs'ın kuzeyindeki her gelişmeyi, her adımı düzenleyen Ankara'daki Evren-Özal yönetimi emperyalizmden pek mi bağımsızdır ki, Kıbrıs

rıs Türkleri bağımsız olsun? ABD yönetimi boşuna Türk ordusunun Kıbrıs'ın kuzeyinde kalmasını istemiyor. Hem "ucuz asker" kendi yapacağı işi görecektir, hem de Amerikan askersel varlığını perdeleyecektir.

Milliyet yazarı Sami Kohen, "KKTC'nin bağımsızlığını" pek güzel resmediyor: "Kıbrıs Türklerinin Türk ekonomisine olan geniş çaptaki bağımlılığı, enflasyon gibi soruların oraya 'ihraç' edilmesine yol açıyor... KKTC'nin... ekonomik bağımlılığı yüzünden halkın önemli bir bölümü geçim sıkıntısı çekiyor" (16 Haziran 1985).

İşte, faşist kafaların anladıkları "Türk milliyetçiliğinin rönesansı" budur. İzmir, Mersin vb. gibi Kıbrıs'ın kuzeyini de "serbest bölge" yapmak. Buradaki halkı da sömürmek. Toprakları emperyalistlere peşkeş çekmek. Halkı savaş tehlikesine sürüklemek. Bir avuç vurguncu kasalarını döldürürken, ezici çoğunluğu sefalet ve açlığa sürüklemek. Ulusal bağımsızlıktan yana olan güçlere göre ise bu "gaflet, delalet ve hatta hıyanet"ten başka bir şey değildir.

Bütün bunlardan yurtsever güçler için çıkarılması gereken bir ders vardır: Her konuda olduğu gibi, Kıbrıs konusunda da tutum alırken, halkın ulusal çıkarlarıyla emperyalizmin çıkarlarının, diktatörlüğün çıkarlarının karşı karşıya bulunduğu hiçbir zaman unutulmamalıdır. Artık Türkiye'de de

Arkası sayfa 9'da

"DENGİ" VE KISIR DÖNGÜ

● Mehmet ERGÜL

Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu, ABD ile Türkiye arasında varolan Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması yenilenirken, "Türkiye'ye sağlanan olanaklarla Türkiye'nin ABD'ye sağladıkları arasında bir denge kurulacağını" söyledi. Yine anlaşmaya ilişkin olarak Halefoğlu, geçen beş yıllık süre içinde bu dengeyi korumadığına işaret etti. (Milliyet, 17 Haziran 1985)

Bu sözler, Türkiye'nin ABD'ye aldığından çok verdiğinin bir Dışişleri Bakanı'nın ağzından resmen itirafıdır. Hatırlanacağı gibi, bir süre önce de Genelkurmay Başkanı Necdet Ürüg hükümete sunduğu raporda, bütün NATO ülkeleri içinde son on yıldır kendi ulusal kaynakları çerçevesinde savunma harcamalarında en çok artış yapan ülkenin Türkiye olduğunu ve bunun "Türkiye'nin kalkınmasını engellediğini" belirtiyordu. (Milliyet, 28 Şubat 1985)

Meclisten geçirilmeyen ve ek maddeleri gizli tutulan SİA Anlaşması'nın Türkiye'den çok ABD'ye olanaklar sağladığını şimdi aradan beş yıl geçtikten sonra kamuoyu Dışişleri Bakanı'nın ağzından da duyuyor.

Türkiye Komünist Partisi Merkez

Komitesi, daha bundan beş yıl önce, 31 Mart 1980 günlü bildirisinde halktan gizli tutulan bu anlaşmanın ulusal egemenliğimizi ayaklar altına aldığını açıkladı. Bu anlaşmanın halkımızın çıkarlarına ters düştüğünü, savaş endüstrisi ters planlarının emperyalist silah tekellerine yeni kârlar sağlayacağını, ülke ekonomisinin içinde bulunduğu bunalımı daha da derinleştireceğini belirtti ve bu ikili kölelik anlaşmasının yırtılması için savaşım çağrısında bulundu. (Yeni Çağ, Mart 1980)

Bir kez ulusal çıkarlar değil, Amerikan güvenlik doktrinleri temel alındı mı, ipleri baştan kaptırmışın demektir. Eşit olmayan koşullarda ilişkiler ve karşı tarafın dayattığı koşulları bir kez kabul ettin mi, bakanın denge olarak adlandırdığı şey en baştan bozulmuş demektir.

ABD askersel-sanayi kompleksi açısından silah, özel türden bir metadır. Ve silah satmak portakal satmaktan çok daha kârlı bir iştir. Aynı şekilde, silah verip karşılığında portakal ya da ham madde almak da bir taraf için çok kârlı bir değişimdir. Portakalın nesnel bir gereksinimi karşılığı için kendi başına bir talebi vardır. Ama silahın durduk yerde bir ta-

Arkası 11. sayfada

BUNALIMIN YÜKÜNÜ TAŞIMAYA SON

• Doğan DINÇ

İşçi sınıfı, emekçi halk bunalımın yükünü, hem de tek başına çekmek zorunda mı? OECD Raporuna bakarsanız öyle! OECD'nin 1985 yılı raporu, geçtiğimiz yılların ve öteki emperyalist kuruluşların raporlarının klasik şemasını yineliyor. Bu rapor özetle şöyledir: Geçen yıl pek başarılı olamadınız. Enflasyonu % 30'lara indiremediniz. 1985 sonunda % 43'e inebilmeniz bile sizin için başarı sayılmalıdır. Başarıya ulaşmak için aynı yolda yürümeye devam etmelisiniz. Aynı yolda yürümek demek, şu önlemleri almak demektir: Ücretleri maaşları düşürmek tutmaya özen gösterin. Dışsatımı artırmaya çalışın, ama bunun için dışsatımcılara devlet desteği gibi geçici önlemlerin yanısıra daha köklü formüllere yönelin. Örneğin yüksek oranlı bir devalüasyon daha yapın. Böylece hem dışsatımınız artar, hem de ücretlerde, maaşlarda yapmak zorunda kaldığınız zamları geri almış, iç tüketimi daha da kısıtlamış olursunuz. Ekonominizin yapısındaki kötülükleri (yani KİT'leri) halledin. Tarımı, küçük üreticileri devlet desteğindeki tüccarlarla başbaşa bırakın. Ne halleri varsa görsünler. Dışalım kapılarını sonuna kadar açın, rekabet edemeyen batsın. Yatırım yapmayın, yatırım yapmak için daha küçüksünüz, yabancı sermayeyi çağırın. Yabancı sermayenin de pek nazlı olduğunu da bilin. Ona kârlarını koruyacağınıza dair devlet güvencesi verin. Evet, bütün bunları yapın, yoksa büyüyen borçlarınızı ödemekte güçlük çekeceksiniz.

İşte OECD'nin 1985 raporu! OECD' de tıpkı IMF gibi "hedeflerin" tutturulabilmesi için bir kez daha ücretlere, maaşlara, işçilere, memurlara, emekçi halka vurmayı öneriyor. Kapitalizmin değişmez mantığını, işçiden, emekçiden alıp, kapitalistlere verme mantığını daha da acımasız işletmek zorundasınız, çok daha geniş kesimlerden alıp, çok daha dar kesimlere vermek ve en önemlisi şu bizim alacaklarımızı ödeyebilir ülke olmaya devam etmek zorundasınız, diyor.

IMF'nin, OECD'nin ülkemizdeki haciz memurları, bağlı bulundukları kuruluşların bu türden direktiflerini büyük bir "yaratıcılıkla", ilginç yöntemler keşfederek uyguluyorlar. Örneğin KİT'leri halletmek için yoğun bir çaba içinde diler. Ulusal ekonominin temellerini tasfiye planlarını uluslararası kuruluşlara hazırlatıyorlar. Örneğin işçilerin, memurların gelirlerini geriletme için çok yönlü çabalar içindedirler. Gelir dağılımını daha da bozabilmek için harikalar yaratıyorlar. İşte onların ilginç yöntemlerinden birisi:

Son açıklanan rakamlara göre, Merkez Bankası dışındaki bankaların 1984 yılı kârları tam 222.5 milyar lira. Bu rakam bir önceki yıl yalnızca 82 mil-

yar liraydı. Bir yılda % 175'lik bir artış söz konusu. Bankaların 1985 yılında ulaştıkları bu kârın ana kaynağı, Özal hükümetinin çıkardığı yüksek faizli devlet tahvilleridir. 1984 yılında bankalar, normal bankacılık faaliyetlerini ikinci plana iterek, topladıkları mevduatın önemli bir bölümünü bu yüksek faizli devlet tahvillerine yatırdılar ve yüksek kârlar elde ettiler. Ama bankaların kâr edebilmesi için birilerinin zarar etmesi gerek. Zarar eden kim? Görünürde zarar eden Merkez Bankası'dır. Açıklanan rakamlar Merkez Bankası'nın devlet tahvilleri nedeniyle yaklaşık 160 milyar liralık bir zarara uğradığını gösteriyor. Peki, Merkez Bankası bu zararı nereden karşılayacak? Karşılıksız para basmaktan ve ödediğimiz vergilerle bu açığı kapatıp yol, su, elektrik, eğitim, sağlık vb. hizmetler harcamalarından biraz daha vazgeçmekten başka yol var mı? Bu 160 milyar lira eninde sonunda işçinin emekçinin sırtına yıkılmıyor mu?

Ama biz bunalımın yükünü hep böyle çekmek zorunda mıyız? Holding patronlarına, parababalarına sorsanız, zorundaymışız! Biz vergi ödemek, biz tasarruflarımızın holdinglere peşkeş çekilmesine boyun eğmek zorundaymışız! İşte bakın, önce cunta başı Evren'e danışmanlık, sonra cunta hükümetinde Maliye bakanlığı yapan, şimdi de Doğu Holding'in akıl hocasına soyunan Adnan Başer Kafaoğlu Milliyet gazetesine verdiği demeçte ne diyor: "Bütün holdingler vergi kaçırır". Eski bir Maliye bakanı, görevi vergi toplamak olan bir eski devlet memuru, bakanken göz yumduğu vergi kaçakçılığını şimdi başarıyla yürüttüğünü büyük bir yüzsüzlükle nasıl açıklıyor. Gerçekte soygun düzeninin iç yüzünü eleveriyor. Vergi kaçırmak da buna göz yummak da halktan alıp holdinglere vermenin ince bir yolu değil mi? Bu IMF, OECD direktiflerine, uygulanan ekonomik politikaya tamı tamına uygundur.

Kamu oyuna şu gerçekleri de duyurmak gerekiyor: Şimdi diktatörlüğün zayıflamasından telaşa kapılan yüksek rütbeli subaylar ve devletin üst kademe yöneticileri devlet kasasını soyma yarışına, rüşvete, yolsuzluğa hız vermişlerdir. Bu da hükümetin parababalarının holdinglerin planlı sistemli soygunlarına ekleniyor.

Daha başka yöntemleri de var. Onları burada sıralamak artık anlamlı değil. Ama soruyu yineleyelim. Biz bu soygunun, talanın katmerlendirdiği bunalımın yükünü çekmek zorunda mıyız?

Ünlü parababalarından, Koç Holding'in başı Rahmi Koç, son günlerde emperyalistlere ve işbirlikçi holdinglere peşkeş çekilmeye hazırlanan KİT'lerle ilgili olarak "iki yıllığına bize verin, deneyelim bir bakalım kâr ede-

bilecek miyiz, kârlı olursa alırız" diyor. İşçiler, emekçiler, öteki demokrasi güçleri; diktatörlerden, parababalarından iki yıllığına değil bir günlüğüne iktidarı isteseler ne olur? Verirler mi? Kuşkusuz vermezler. Topları, tüfekleri, polis yasaları, sıkıyönetimleri iktidarı sımsıkı ellerinde tutmak içindir. Ama işin canalıcı yeri de işte burası. Demokrasi güçleri ve iktidar! IMF-Özal politikasından zarar gören herkes şunu görmelidir. Çıkış yolu bu iki şeyin biraraya getirilebilmesine bağlıdır.

Ekonomik alternatifin giriş cümlesi demokrasidir. Ve demokrasi yaşayabilmek için, OECD'lere, IMF'lere holdinglere, vurgunculara karşı durmak, bunalımın yükünü sorumlularının sırtına bindirmek, emekçi halkın yaşam düzeyini yükseltmek zorundadır.

Ama eğer emekçiler, onların örgütleri bugünden "bunalımın yükünü taşımaya son!" belgisi altında iş ve ekmek için savaşımları yükseltmezlerse böyle bir demokrasiye hiç bir zaman kavuşamazlar.

Sol Birlik Toplantısı

1 Haziran 1985'te Paris'te Sol Birlik bir gece düzenledi. Yaklaşık bin kişinin katıldığı ve coşkulu geçen toplantı, açış konuşmasının ardından kavgada yaşamını yitiren tüm yurtseverler için yapılan saygı duruşuyla başladı. "Yaşasın Sol Birlik-Birji Yekitiye Hezen Çep" yazılı bir pankartın ve Sol Birlik'i oluşturan altı partinin bayraklarının asılı bulunduğu sahnede, halk oyunları ekipleri çeşitli gösteriler sundu.

Toplantıya Sol Birlik'i oluşturan partiler adına katılan TİP Genel Başkanı Behice Boran, yaptığı konuşmada Türkiye'deki durumu ve sol güçlerin savaşımını ele aldı. Behice Boran faşist diktatörlüğün artan baskılarını ve halkın daha da kötüleşen yaşam koşullarını sergilediği konuşmasında, Amerikan emperyalizminin ülkemizdeki artan varlığına dikkat çekti. Sol Birlik'in savaşım anlayışı ve perspektifleri üzerinde de duran Behice Boran, "Bu defa cunta ve hükümeti ancak kitlelerin örgütlü birleşik mücadelesiyle iktidardan alaşağı edilebilecektir" diyerek şöyle devam etti: "Cuntanın iktidardan düşmesinden sonra olması istenen ve gereken şey, 12 Eylül öncesine benzer, 1961 ile 1980 arasında örnekleri görülen türden bir parlamenter demokrasi değildir. İstlenen ve olması gereken, toplumun ihtiyaçlarına ve gereklerine cevap veren, kitlelerin politik katılımını ve etkinliğini sağlayan, toplumsal ilerlemeye açık bir demokrasidir. Böyle bir demokrasi ise işçi sınıfının ve müttefiki kitlelerin örgütlü, birleşik mücadelesiyle gerçekleştirilebilir."

Toplantıya Fransız Komünist Partisi ve öteki ülkelerden çeşitli parti ve örgütlerin yanısıra Türkiyeli çeşitli sol örgütler de temsilci ve mesaj göndererek başarı dileklerini ilettiler.

TÜRK-İŞ'Lİ İŞÇİLER, İŞÇİ HAREKETİNİN TÜM OLUMLU GELENEKLERİNE SAHİP ÇIKIN!

● Mehmet YAVUZ

Temmuz ayı işçi hareketi açısından önemli bir aydır. Bu ayda acıyla kinle anımsadığımız olaylar var. İşçi hareketinin büyük önderlerinden Kemal Türkler'in faşistler tarafından öldürülmesi gibi. İşçi hareketinin faşizme karşı kararlılığını gösteren yığinsal eylemler var. 22-25 Temmuz genel grevi gibi. Ve işçi hareketinin örgütü, örgütlü güce inancının simgesi günler var. Türk-İş'in kuruluş günü gibi. Türk-İş 31 Temmuz'da 33. kuruluş yıldönümünü kutlayacak.

İşçi sınıfı bu Temmuz ayını nasıl değerlendirecek? Türk-İş, Türk-İş üyesi işçiler 33. kuruluş yıldönümlerini nasıl kutlayacak-

lar? Örneğin bu sıradan bir kutlama olabilir. Türk-İş'in kuruluş yıldönümü geçmiş yıllarda olduğu gibi, parababalarının da çağırılı olduğu, patron kuruluşlarının temsilcilerinin de boy gösterdiği bir kokteyle kutlanabilir. Ya da faşizm koşullarında işçilerin kendi haklarını, halkın haklarını ve demokrasiyi savunma inancını yansıtan bir kutlama olabilir. İşçiler yığinsal bir şekilde de kutlayabilirler örgütlerinin kuruluşunu. Yalnız sendika yöneticilerinin boynu bükük bir toplantısıyla da geçirilebilir bu Temmuz kutlaması.

Ama işçi sınıfına yaraşan, işçi hareketinin geleneklerine uygun, Türk-İş'li Kavel grevcilerinin yaktıkları ateşe uygun bir kutla-

madır Üstelik bugünü işçiler, sendikal demokratik hakları elinden alınmış, örgütlerinin eli-kolu bağlanmışken büyük bir potansiyel güce sahip olan Türk-İş'e böyle bir günde sahip çıkmanın yalnızca bir kutlama değil, bir görev olacağı kanısındadırlar.

Türk-İş'in kuruluşunun 33. kuruluş yıldönümü sendikal demokratik haklara yeniden kavuşmak için sesin yükseltildiği, işçi sınıfının sendikal birliğinin, demokrasi isteminin yüksek sesle dile getirildiği gün olmalı. Böyle bir kutlama için hem işçi hareketinin tarihinde hem bu günün koşullarında yeterli dayanaklar, gelenekler ve nedenler vardır.

Yine Temmuz ayının sıcak bir

gününde faşistlerin öldürdüğü işçi lideri DISK önderi Kemal Türkler'in beşinci ölüm yıldönümü de 22 Temmuz'dur. 22 Temmuz'dan 31 Temmuz'a uzayan 10 gün neden Türk-İş'in, yaşayan ve sahip çıkması gereken savaş geleneklerinin simgesi olmasın. Kemal Türkler'in taşıdığı bayrak, inançla ve inatla savunduğu ilkeler eğer bugün demokrasiyi savunuyorsak, bize yine yol gösterecektir. Kemal Türkler faşizm tehlikesine karşı sendikaların, DISK'in, Türk-İş'in bir an bile boş durmamasını, işçi haklarını tüm halkın demokratik haklarını savunmak için hiç bir ikircim göstermemesini ilke yapmayı yaşamı ve eylemiyle gösterdi, kanıtladı. Onun yaşamının son yılları işçi hareketinin Türk-İş ve DISK'in birliği yolunda çabalarla doludur. Ve ondan Türkiye işçi hareketine kalan uzlaşmamak, savaşmak boyun eğmemek kararlıdır.

12 Eylül'den sonra işçi sınıfının uğradığı saldırı bugün de sürüyor. Şimdi saldırı işçi hareketinin gelecekte yeniden güce ortaya çıkmasını önlemeye, onu bölüp parçalamaya, içinde bugünden güç kazanan birlik eğilimi, hangi siyasal görüşten olsunlar işçilerin demokrasi istemi çevresinde sendikal ve demokratik haklarını geri alma istemi çevresinde birleşme eğilimi geriletmeye yöneliyor. Şimdi Türk-İş üyesi sendikaların yöneticileri, bu istemleri dile getiren yöneticileri, saldırıya karşı sözün yeterli olmadığını görmeye başlıyorlar. Türk-İş yöneticileri düzenledikleri geniş toplantılarda, örneğin İstanbul açık hava toplantısında Bursa toplantısında ya da katıldıkları SSK genel kurulunda işçilerin, haklarını savunmaya, geri adım atmamaya ve yitirdiklerini geri almaya kararlı olduklarını görmüş olmalıdırlar. Şimdi saldırının yöneldiği her alanda saldırıya yanıt vermek Türk-İş içinde değişik görüşten işçilerin ve sendikaların birliğini savunmak, Türk-İş çevresinde işçilerin daha geniş dayanışmasını örgütlemek, Özal hükümetinin şantajlarına, saldırılarına karşı hep birlikte durmak bu 33. yıldönümünde işçilerin ve işçi liderlerinin üzerinde düşüneneği konulardır.

İşçiler beş yıldan bu yana suskunluğun nele malolduğunu, savaşkanlığın ise diktatörlüğü nasıl telaşa düşürdüğünü gördüler. Diktatörlük telaşa saldırlarını artırdı. Kimileri bundan düz bir sonuç çıkartıyor. Saldırıların artmaması için suskunluğun daha uygun bir tutum olduğu kanısına kapılıyor. Oysa bizim tarihimiz de pek iyi gösteri-

Arkası sayfa 9'da

DİYARBAKIR MEKTUBU

Dengi Nariki / DİYARBAKIR

Diktatörlüğün Kürt halkına yönelttiği saldırıların, baskı ve zulmün arkası kesilmiyor. Kürt köyleri askeri birliklerin düzenli operasyonlarına hedef olurken, Diyarbakır gibi kent merkezleride işgal bölgelerinden farksızdır.

Diyarbakır askeri cezaevinde işkenceler, başkılar, sürüyor. Şimdi yeni gözaltına aldıkları Kürt yurtseverlerini, eski tutukluların yanına vermiyor, ayrı tutuyorlar. Tutuklular ziyaretçilerinin önünde coplanıyor, hakarete uğruyor. Görüşmelerin süresi kısıyor, ziyaretlerde görüşmecilerin kullandıkları kelimelere bile müdahale ediyorlar. Bütün bunların yanısıra tutuklu aileleri, Diyarbakır cezaevinde olup bitenleri kamuoyuna duyurdukları gerekçesiyle hedef oldukları baskı ve tahditleri de göğüslemek zorunda kalıyorlar.

Ekonomik bunalım, işsizlik ve pahalılık da tüm yüküyle Diyarbakır emekçilerinin sırtına binmiştir. Yoksulluğun olağanüstü artışıyla, dilencilik yaparak geçinmeye çalışan kadın, çocuk ve ihtiyar sayısı artmıştır. İnsanlarımız açtır. Bir yandan da fuhuş ve yozlaşma yaygınlaşmaktadır. Diktatörlük Kürt halkının ahlaki çöküntüye, yozlaşmaya sürüklenmesi için elinden geleni yaparken, bir yandan da resmi kanalları da kullandığı din propagandasıyla denetim kurmayı amaçlıyor. Subay ve polisleri bile mescitlere göndererek, çevreye salarak halkın dini inancını sömürmeye çalışıyor. Ama gerçekler öylesine ortadadır ki, bu girişimleri imamların bile bu zulüm ve talan rejimine karşı tutum almasını getiriyor. Diyarbakır'da işçi ve memurlar da baskı altındadır. Resmi görevliler her kuruluştaki toplantılar yaparak, işçi kelimelerini bile yasakladıkları ilan ediyorlar. Artık eskisi gibi değil, sendikalara gidip hak aramaya kalkmayın, biz ne dersek o olacak diyor, sendikalarından ayrılmayı kabul edecekler prim teklif ediyorlar.

Gençlikten oldukça tedirginler. Öğrencilere karşı özel bir politika yürütüyorlar. Liselerde, ortaokullarda, "Ermeni terörizmi", Atatürk inkılapları üzerine yazılı ödevler vererek öğrencileri denetlemek istiyorlar. Bu çalışmalar içinde becerikli, yetenekli, akli başında olanları belirliyor; bunları çeşitli gerekçelerle okullardan uzaklaştırıp, eğitimlerini son veriyorlar.

Ama ne yaparlarsa yapsınlar, artık eskisi gibi değildir. Halkın en geri kesimlerinin bile önsezeri kuvvetlenmiştir. Diktatörlüğün halkı oyalamak için başvuracağı malzemesi kalmamıştır. Diktatörlüğün gerçek yüzünü gizlemek için oradan oraya koşturan vali İhsan Dede bile her gittiği yerde karşısında "iş istiyoruz" diyenlerden başkasını bulamamaktadır. Bu adamın rüşvetçi olduğunu artık herkes konuşuyor.

TKP'nin Sesi radyosu Kürt halkına karşı yürütülen baskıların ve kırımın duyurulması, gerçeklerin açıklanması açısından çok yararlı oluyor. Diktatörlük bundan duyduğu korkuyla, TKP'nin Sesi'ne yönelttiği saldırıları yoğunlaştırdı. Son olarak "Anadolu Basın Birliği" diye karanlık bir kuruluşun çıkardığı "Açık mektup" başlıklı broşür gazetelere ve kamu kuruluşlarına dağıtıldı. Önsözünde TKP'nin Sesi ve Bizim Radyo'nun yanıtlaması amacıyla yayınladığı belirtilen broşürde, Kürt ulusunun varlığı inkâr edilerek, Kürtlerin bir Türk boyu olduğu yaianı düzmece "kanıt"larla iddia ediliyor. Bütün bu çarpıtma çabaları boşunadır. Halkın tepkişi arttıkça, çıkış yolu arayışı da artıyor. Ama sürekli operasyonlar, tutuklamalar vb. sonucu sol güçler zayıf düşmüştür. Sol Birlik'in oluşturulması, bölgede, çok olumlu bir adım olarak değerlendiriliyor. Ama polis de boş durmuyor. Halkın arayışının arttığı, devrimcilerin çok ağır koşullar altında olduğu bu ortamda eskiden devrimci diye isim yapmış ama sonradan polise maddi ve manevi olarak teslim olmuş kimi karanlık kişileri tekrar ortaya salıyor. Bunların isimleri bilinçli olarak şişiriliyor, ortada dolandırılıyor.

Öte yandan kimileri de yalnızca yılmış, ya da geri çekilmiş olanları eleştirmekle, nasıl mücadele dışına düşüklerini etrafa anlatmakla görevlerini yerine getirdiklerini zannedip, kendilerini de aldatıyorlar. Kişileri eleştirirken, asıl onları bu hale getiren faşist diktatörlüğü eleştirmeyi, Evren ve Özal'ın içyüzünü halka anlatmayı unutuyorlar.

Halkın birliği duyduğu ihtiyaç hesapsızdır. Herkesin bir araya gelmesini istiyorlar. Bundan 10 yıl önce, 1975'in 25 Haziran'ında Dağkapı alanından başlayarak tüm kente yayılan antifaşist direnişte "Türkeş kuçke reş" belgisiyle Türkeş'i kente sokmayan Diyarbakır halkı, birliğin gücünü biliyor.

SENDİKAMIZA SAHİP ÇIKTIK, PATRONU DİZE GETİRDİK!

Fabrikada herkes sözleşmelerde alınacak zammın ne kadar olacağını konuşuyordu. Sendika temsilcileri hergün soru yağmuruna tutuluyordu: Ne yapıyorsunuz? Patron ne veriyor? Sendika ne istiyor? Sözleşme ne zaman sonuçlanacak?

Patron iki ay boyunca görüşmeleri yokuşa sürdü. Patronun görüşmeleri çıkmaza sürükleyerek, sözleşmenin YHK'na gitmesi için çalıştığını temsilcilerden dinledikçe daha da sabırsızlaşı-

yorduk. YHK'nun sonuçta bir patron kuruluşu olduğunu herkes öğrenmişti. Kendi aramızda durumu sürekli tartışıyorduk. Üç yıldır asgari ücretle çalışmamıza, sözleşmenin bir an önce sonuçlanıp bu durumun değişmesini istememize rağmen, yine de kimse YHK'nun eline düşmek istemiyordu. Servislerde, yemekhanede tek konu vardı konuşulan. Sözleşmeye yanaşmayan patrona "biz de varız!" demenin bir yolu mutlaka olmalıydı. Kimileri, "patron bizim istediğimizi vermezse, biz de ona mal vermeyiz, işi yavaşlatmalıyız!" diyordu. "Bu iş olmaz, sıkıyönetim var" diyenlerin yanı sıra "hele bir birlik olalım o zaman birşey yapamazlar" diyen de vardı.

Nihayet son görüşmelerden sonra temsilciler geldiler. Temsilciler, "Patron görüşmeleri tıkadı. Bizim yapabileceğimiz birşey kalmadı artık, yasalar elimizi kolumuzu bağlıyor. Bundan sonra herşey size bağlı" dediler. Çoğunluğunu kadınların oluşturduğu kalabalıktan sesler yükseldi: "Biz de daha az üretir, işi

Yaşam Yolu / İSTANBUL

yavaşlatırız, o zamanlar görürler işçinin, sendikanın gücünü". Artık herkes başka bir yolun kalmadığını görüyordu. Birkaç gün sonra paketlemeden geçtikçe daha az ilaç çıkmaya başladı. Tüm bölümler düşük kapasite ile çalışıyordu. İkinci gün üretimin daha da düşmesi üzerine şefler, müdürler şaşkınlık içinde sağa sola koşuşturmaya başladılar. Böyle bir çıkışı beklemiyorlardı. Üçüncü gün, üretim düşük düzeyde sürerken, şefler, müdürler tehditler savurmaya, işçileri korkutmaya giriştiler. "Yaptığınız kanunsuzdur, sıkıyönetime haber veriniz, hepinizi götürürler" diyorlardı. Ama gerilemedik. Dördüncü gün: Eyleme devam! Daha üst düzeydeki yetkililer fabrikaya geldiler. Önce müdürü çekip bir güzel haşladıklarını duyduk. "Bu işin sorumlusu sensin, neden önceden önlem almadın, her gün beşer-onar kapının önüne koysaydın, kimse buna cesaret edemezdi" demişler. Beşinci gün, patron işyeri temsilcilerini görüşmek için çağırdı. Zafer bizimdi, patron dize gelmişti! Ertesi hafta sözleşmenin YHK'na gitmesine gerek kalmadan %100'e varan artışlarla sözleşme imzalandı. Birtek kişi atılmadan, patronun oyununu bozmuştuk.

Şimdi biz bu mücadeleden şu dersi çıkardık: Birliğimizi sağlasak, sözleşmelere, sendikamıza bütün işçiler hep birlikte sahip çıkarsak, direnmeyi göze alırsak, hakkımızı söke söke alırız.

Miting istiyoruz!

F.M./İSTANBUL

Fabrikada 750 kişi çalışıyor. Bir yandan patronların baskılarına göğüs germeye çalışırken, bir yandan da memleket sorunları üzerine arkadaşlarla konuşuyoruz. Biz genç işçiler olarak Pahalılık ve Demokrasi mitinglerinin yapılmasının sesimizi duyurmanın bir yolu olduğunu düşündük. Muhalefet partilerine ve Türk-İş'e mitingler düzenlemeleri için mektup yazmaya karar verdik. Güvendiğimiz arkadaşlara meseleyi açtık. Bir kısım arkadaş yazarak demesine karşın yazmadılar. Ama bu teklifimiz genelde olumlu karşılandı. 750 kişilik fabrikada tam 105 kişi mektup yazdı, partilerden ve Türk-İş'ten pahalılığa, işsizliğe karşı demokrasi mitinglerinin yapılmasını istediler.

Patron Siyasi Şube elele

Y.D./YARIMCA

Yarımcı'da kurulu bulunan Aygaz tesislerinde çalışan 16 işçinin işine son verildi. Vehbi Koç'a ait olan Aygaz'da işçiler, tüp yükleme işinde sigortasız çalıştırılmaktaydılar. Hem sigortaya başvuru olarak şikayette bulunan, hem de İzmit'te bir sendikaya üye olan işçiler, patronun tehditlerine karşın, sendikadan ayrıldılar. Patron, sendikada kalmakta direnmeleri üzerine, işçileri fabrikaya sokmadı. Daha sonra da fabrika kapısında işçilerin kararlılıkla beklediklerini görünce polisleri çağırarak onları fabrikanın uzağına sürdü. 16 işçi daha sonra siyasi polis tarafından göz altına alındı. Polis, tehditle, işçilere bir daha fabrika çevresine uğramayacaklarına, fabrika müdürü ile görüşmeyeceklerine ilişkin kağıtlar imzalattı. Bu arada işçilerin sigortasız işçi çalıştırılıyor, şikayeti üzerine fabrikaya gelen SSK müfettişi de patronu haklı çıkardı. Hatta utanmadan patronun istediği işçiyi sigortasız çalıştırabileceğini, istediği zaman işine yaramayan işçiyi işten çıkarma hakkına sahip olduğunu iddia etti.

Böylece 16 işçi ve aileleri açlığa mahkum edilirken, patron da siyasi şube amirlerinden ve SSK müfettişlerinden "teşekkür"lerini eksik etmedi. Olay çevrede ve fabrikada tepkiyle karşılandı.

YILDIZ'da

Ş. Ara/İSTANBUL

Yıldız Üniversitesi'nden 25 kadar öğrenci, Mayıs'ın ilk haftasında evlerinden ve yurtlarından polis tarafından götürülerek göz altına alındılar. Gözaltına alınanların, Yıldız Üniversitesi'nde yapılan 1 Mayıs pullanmasının gerekçe gösterilerek polis tarafından gözdağı vermek amacıyla toplandığı belirtiliyor. Bu arada İstanbul üniversitelerindeki keyfi uygulamalar sürüyor. Örneğin, İstanbul Üniversitesi'nde saat 5'ten sonra bahçede oturmak yasak. Bu saat gelince öğrenciler polis tarafından bahçeden atılıyorlar. İstanbul Hukuk Fakültesi'nde ise, sınav döneminde öğrencilerin koridorlarda bir arada dolaşması yasaklandı.

Çavdar apartmanı neden çöktü?

Meral Yenice / ESKİŞEHİR

Eskişehir'de, geçtiğimiz günlerde Çavdar apartmanı çöktü. Rastlantı sonucu can kaybı olmadı. İnsanlar Diyarbakır'daki Hicret apartmanı faciasının tekrarlanmasından kılpayı kurtuldular. Olayı sözde incelettiren Fen Fakültesi'nin faşist dekanı Musa Şener, "Eskişehir'deki toprak kumlu olduğundan bina çökmüştür" diye açıklamada bulundu. Şimdi Eskişehir'liler soruyor: Neden öteki binalar çöküyor? Madem toprak kumlu neden ona göre bir bina yapılmıyor? Bu binaların yapımına kim izin veriyor?

Müteahhit Şami Çavdar'ın demirden, çimentodan çalması bu olaya neden olmuştur. O bu hileleri bu düzenden, ağababaların öğrenmiştir.

Eskişehir'liler, ANAP'lı Belediye Başkanı Sezai Aksoy'la müteahhitler arasında rüşvetten tutun da, her türlü kirli dolapların döndüğünü biliyorlar. Musa Şener'in bir açıklama yaparak Şami Çavdar'a arka çıkmasını asıl nedeni ise kendisinin de eski bir müteahhit olmasıdır. Dekan kendisinin yapmış olduğu binaların da çökebileceği korkusu ile asıl nedenleri gözlerden gizliyor.

“...Türkiye halkını baskı altında tutmak, ezmek için...”

●Ahmet ALAN

Başlığa çekilen bu sözler beş yıl öncesine ait. Ama sanki bugün yazılmış Alman Komünist Partisi' (DKP) nin merkez organı "Unsere Zeit" gazetesinin 20 Kasım 1980 tarihli sayısında yeralan "Türk Generalleri İçin Tasarruf Yapıyoruz" başlıklı yazının son cümlesinden çekip aldık. Evren cuntasının erke el koymasından iki ay sonra kaleme alınmış bu yazıdan birkaç cümle daha okuyalım:

"Ankara'da bir anlaşma imzalandı. Buna göre, Federal Hükümet Türkiye'deki askersel rejime 600 milyon Mark tutarında ek 'Özel askersel yardım' sağlıyor...54 milyon Sağlık Bakanlığının sosyal fonundan, 35 milyon yeni işyeri açma programından, 70 milyon yüksek okul inşaatı programından, 20 milyon çevreyi koruma planından ve 400 milyon yeni yol inşaatı programından kesiliyor... İhtiyaç ve hastaları-mız, genç ve öğrencilerimiz, yurttaş-lar 'Niçin veriliyor bu para' diye sorarsa, yanıtı şudur: Sizler için öngörülen bu paralar, Türkiye halkını baskı altında tutmak, ezmek için tanklara dönüştürüyor."

Turgut Özal, faşist diktatörlüğe ve hükümetine destek arayışlarını ABD'den sonra, 20 Nisan'da gittiği Federal Almanya'da sürdürmüştü. Türkiyeli göçmen işçilerin, Alman barış ve demokrasi güçlerinin sert protestoları, eylemleriyle karşılaşan Özal, gerici Kohl hükümetinin "1 numaralı partnerimiz" sözleriyle teselli oldu. Özal şimdi, o zaman sarmaş dolaş olduğu Kohl'ü, "Türk dostu meslektaş"ını Temmuz ayının başında, Ankara'da kucaklamaya hazırlanıyor. Yapılacak temasların ana konularının ne olacağını anlamak için kahin olmaya gerek var mı? Turgut Özal, açık ya da gizli, maddi ya da manevi, az ya da çok, her ne biçimde ve koşulla olursa olsun kendisine, hükümetine ve sırtını dayadığı cuntaya destek almaya çalışacaktır. 5 yılda çok şey değişti. Ama amaç aynı: Türkiye halkını baskı altında tutmak, ezmek için...

Alman emperyalizmiyle Türkiye oligarşisinin işbirliği ilişkilerinin biraz daha pekiştirilmesi, kuşkusuz, görüşmelerin ana sonuçlarından biri olacak. Federal Almanya'daki gerici hükümetin başıyla bizdeki faşist rejimin hükümeti, her iki ülkede de emekçi insanların alınterini biraz daha sömürebilmenin pazarlığını yapacak. Yumuşamayla baltalamak, barış taraftarlarını sindirmek için "deney ve görüş değiş tokuşu" yapılacak. Emperyalist Al-

manyalı emperyalizme bağımlı Türkiye yönetimlerinin birbirinden beklediği çok şey var. Her iki taraf da kendi çıkarları açısından yararlı çıkmak istiyor. Ama bu yararların biçimleri çok farklı.

Türk tarafı en başta faşist rejimin maskelenmesinde, "Demokrasiye geçiliyor", "İnsan haklarına uyuluyor", "Bizde siyasi mahkum yok"ların savunulmasında Bonn'un yardımcı olmasını istiyor. Barış güçlerine, sendikal haklara karşı saldırılar, idamlar, Kürt halkına karşı yoğun terör, basına ve üniversitelere karşı baskı nedeniyle dünya kamuoyunda, bu arada Avrupa Konseyi'nde Evren-Özal yönetiminin yalıtılması sürecinin frenlenmesinde Kohl hükümetinden yardım istiyor. Daha doğrusu, her iki konuda da verilen desteğin artırılmasını istiyor. Ve, yine silah istiyor, tank-top istiyor. Uzun vadede AET üyeliği için etkin destek istiyor. "Türkiye ucuz işgücü cenneti, gelin, yatırım yapın" diyor, ama "Türkiyeli göçmen işçilerin paracaklarını bize aktarın" demeyi de ihmal etmiyor. F. Almanya'daki gerici, faşist Türk örgütlerine destek olunmasını istiyor. Karşılığında, bu ülkedeki işçilerimizin, aydın ve gençlerimizin, Ortak Pazar üyeliği başladıktan sonra doğacak serbest dolaşım hakkını, sosyal haklarını satıyor. Ekonominin kapılarını Alman tekellerine açmaya kadar açıyor. Bölgede bu tekellerin yordakıcısı olmak istiyor.

Federal Alman egemen çevrelerinin Türkiye'yi hangi gözle gördükleri biliniyor. FAC, NATO üyesi emperyalist bir devlet. Militarist, intikamcı, yayılmacı eğilimlerin yeniden depreşmeye başladığı bir ülke. H. Kohl hükümeti döneminde bu yöndeki belirtilerin arttığı görülüyor. Bizzat Kohl'ün "Silezyalı Derneği" denen intikamcılar örgütünün toplantısında konuşma yapan ilk başbakan olarak söylediği sözler, "İkinci Dünya Savaşı sonucunda belirlenen sınırlar kalıcı değildir" diye özetlenebilir. İşte, CDU-CSU-FDP koalisyon hükümetinin başı Kohl, Türkiye'yi de bu gözle görüyor. Ankara gezisinde Türkiye'yi Ortadoğu'ya uzanmada daha güçlü bir köprü olarak kazanmak için çalışacağı ortadadır. Kapitalist Avrupa'da egemenlik konumları sağlamaya çalışan Bonn egemen çevrelerinin, FAC emperyalizminin Türkiye'deki ağırlığını elden geldiğince artırmaya çalışacağı açıktır. Tekellerin sömürü ve talanına tam yeşil ışık yakan Evren-Özal rejiminin ülkeyi ucuz işgücü cennetine çevrilmesi, emekçilerin haklarını sa-

vunma haklarına zincir vurma, kuşkusuz, emperyalistlerin, bu arada Federal Alman egemen çevrelerinin "ilgi"sinin daha da artmasına neden oluyor. Kuşkusuz, iki ülke arasında, kökleri geçmişe uzanan ve son dönemde daha da güçlenen başka işbirliği alanları da vardır. Örneğin, "Terörizmle savaş" adı altında antifaşist, demokrat görüşlü yurtseverlere, barış güçlerine karşı, Federal Almanya ile Türkiye gizli servisleri sıkı işbirliği içinde bulunuyor. "Türk polislerinin güçlendirilmesi"nde Federal Almanya'nın zaten büyük olan etkisi hızla artıyor. Ortak tank yapımı ve bunların dış satımı konusunda işbirliği eğilimi giderek netlik kazanıyor.

Türkiye'nin zaten kölece uyguladığı NATO yükümlülüklerine daha da körü körüne uyması da, verilecek desteğin karşılığı olarak ileri sürülecek koşulların başında yeralacak. H. Kohl, T. Özal ile bu kez yapacağı görüşmede de, Federal Almanya'daki Türkiyeli göçmen işçilere yapılan haksızlıklara bundan böyle de ses çıkarılmamasını, geri dönüş zorlamasına bundan böyle de göz yumulmasını isteyecektir. Alacağı desteğin bedelini Özal hükümeti, kuşkusuz, yadelerde çalışmak zorunda bırakılanların haklarından ödün vererek, Bonn hükümetinin isteklerine boyun eğerek ödeyecektir.

Türkiye'deki faşist rejimi ve hükümetini uluslararası alanda ve ikili ilişkilerde açıkça desteklemek bugün beş yıl öncesine göre çok daha zordur. Şili'deki faşist Pinochet cuntasına da, hi destek veren, onunla işbirliğine yönelen Kohl hükümeti bile, bu zorluğu çekmektedir. Çünkü Evren'lerin, Özal'ların içyüzü açığa çıktıkça AET, Avrupa Konseyi vb. kuruluşlarda demokratik görüşlü çevrelerin tutumu netleşiyor. Bunun yanı sıra Federal Almanya kamuoyu, barış hareketi, sendikalar, Türkiye'deki faşist rejime desteğin kesilmesi için baskılarını artırıyor. Türkiyeli demokratlarla dayanışmasını etkinleştiriyor.

Sol Birlik partilerinin Ortak Çağrısı'nda belirtildiği gibi (Sol Birlik, 1 Mayıs 1985), "faşist generaller ve Özal hükümeti, halkın karşısına yitirdiklerini, Batı'nın ileri kapitalist ülkelerinin iktidarlarından sağlayacakları ile örtme peşinde kendine destek aramaktadır, arayacaktır... Ülkeyi işsizlik ve pahalılıktan yaşanmaz hale getiren, bizleri burada yabancı düşmanlığı, ayrımcılık, işten atma ve zorla geri gönderme girişimlerine karşı tek başına bırakan, üstelik 'Almanya en iyi müttefikimiz' diye alkış tutan, gönderdiğimiz markları halk düşmanı ekonomik politika ve zulüm için kullanan Özal'a" ve ona destek olan Kohl'e karşı sesimizi yükseltmek, hem yadsınmaz hakkımız, hem de kaçınılmaz görevimizdir.

Parti Merkez Komitemizin Nisan 1984'te başlattığı Komünist yarışma bir yılını aştı. Yarışma başlarken verilen sözü yerine getirmeyen yoldaşlardan biri de benim. Neden böyle oldu? Bunun yanıtını açık yüreklilikle bulmak zorundayız. Bence hedefe ulaşamamamızın nedeni; disiplinsizlik ve olayları küçümsemektir.

Disiplinsizlik dedik! Bazen bir olay geliyor ya da güncel bir şey duyuyoruz, okuyoruz. Bunlar üzerine yazıp partiye iletebiliriz. Bugün olmazsa yarın yaparım, yahu iki üç satır da birşey mi yarında yazsam olur, diyoruz. Bir de bakıyoruz ki, olay güncelliğini yitirmiş.

Bazen de bir olay duyuyoruz, biriyile konuşuyoruz, karşımızdaki bir şeyler anlatıyor. Partinin

BİR YILIN ARDINDAN

Akar Kızılırmak / FAC

politikası üzerine görüşlerini, eleştirilerini aktarıyor. Görevimiz hemen oturup partiye aktarmak. Yapmıyoruz. Niye? Bu da aktarılır mı, incir çekirdeğini dolduramaz; gazete, radyoya gönderilir mi? diyoruz. Bizim görevimiz bu tür kararları mı vermek? Hayır! Oturup yazmak lazım. Birakalım önemli mi, önemsiz mi, yayınlanır mı, yayınlanmaz mı, redaksiyon karar versin. Zaman zaman olayları küçümsüyoruz. Yazsakta olur, yazmasak da diyoruz. Bir de bakıyoruz Atılım'da benzer bir olay, gelişme yer almış.

Sanıyorum bir de tedirginlik

var. Örneğin ben bir çok konuda yazı yazmaya çalışıyorum. Partiye göndereceğim. Sonra okuyorum beğenmiyorum; yırtıp çöp tenekesine! Halbuki yayınlansın, yayınlanmasın yazı kuruluna göndermek gerekir. Ne düzeydeyiz, yoldaşlar da yakından tanınırlar. Sonra oturup, daha iyisini de yazarız. Onu da göndeririz.

Sonra her yazı yayınlanacak diye bir kural yok. Ama her mektubun işe yaradığı açık. Atılım biz Batı Avrupa'dakiler, yurtdışındakiler için bir ek de veriyor. Ayrıca yakında Atılım haftalık olarak yayınlanacak. Bu

olanağı iyi kullanmalıyız. Redaksiyona yardımcı olmalıyız.

İnanıyorum ki hepsi başarılı olacaktır. Bugün dünden daha ilerlediz. Sol Birlik'in verdiği coşkuyla, MK'nin 4. Plenumunda alınan kararlarla bunu daha da ileri götüreceğiz.

Bu yazdıklarım bir yerde öz eleştiriydi. Sanıyorum bir yılın sonunda tüm yoldaşlar aynı yapılmıştır. İlk bir yıl verilen sözleri tam yerine getiremedik. Bunu deneme süresi kabul edelim. Ama ikinci yılın sonunda yine aynı yerdeyse, şapkamızı önümüze koyup düşünmemiz gerekecek.

MK 4. Plenumu önümüze "Demokratik Türkiye, Daha Güçlü TKP" hedefini koydu. Parti başını haberlerle, yorumlarla beslemek bu hedefin bir parçasıdır.

NEDEN GÖÇMEN OLDUĞUMUZU UNUTMAMAK...

Gözlem Ulak / İSVEÇ

Ülkemizde sürmekte olan çok yoğun bir sınıf savaşımı içinden çıkıp geldik bulunduğumuz ülkelere. Bu sınıf savaşımı içinde edindiğimiz deneyimle birlikte birçok da alışkanlıkları birlikte getirdik bulunduğumuz ülkelere. Bu alışkanlıkların zararlı olduğunu gördüklerimizi şimdi atmaya uğraşıyoruz. Bunu istediğimiz için de başarıyoruz. Ama kendi deneyimimizle şunu bir kez daha görmüş oluyoruz: Komünist olan bizler bile alışkanlıklarımızı atmada, değişen koşullara ayak uydurmada zorlanıyoruz.

Buradan şu sonucu çıkarabiliriz bence: Eski alışkanlıkları atmak, yenilerini kazanmak bir süreç işidir. Ama bu süreç işidir diye bunu sürekli ileri atmak da olmaz. Biz gayretlerimizle, bilinçli çabalarımızla bu süreci kısaltabiliriz.

Herkesin bilinçli bir çaba gösterebilmesi olanaksız. Bilinçli çabayı ancak Marksizm-Leninizmi özümseyebilenler, günlük yaşamda ve olayda işçi sınıfımızın bu eşsiz pusulasını kullanmasını bilenler, örgütlü savaşında yer alanlar gösterebiliyor.

Göçmenlik yaşamında da bu temel ilke aynen geçerliliğini koruyor. Eğer biz, neden göçmen olduğumuzu unutmazsak, işçi sınıfının pusulasını şaşmadan okuyabilirsek, örgütlü savaşıma daha çok sarılırsak önümüzdeki zorlukları çok daha rahat aşabiliriz.

Bu noktada yaşadıklarımın örnekler vermek, çıkardığım sonuçları iletmek istiyorum. Geldiğim bu Batı Avrupa ülkesinin komünistleri ve ilericileri, ateşli bir şekilde anlattığım olayları gayet rahat dinliyorlardı. Onlardan beklediğim ateşli karşılığı görmeyince de için için kızırıyordum. Hatta "Bunların kanı donmuş" dediğim çok oldu içimden. Bu duygu beni farkında olmadan bu ülkedeki en aktif kişilerden uzaklaştırmaya, dolayısıyla da Türkiye ile dayanışmada birlikte çalışabileceğim en aktif kesimle ilişkilerimi zayıflatmaya, giderek "Galiba yapılabilecek fazla bir şey yok" diye düşünmeye sevk ediyordu.

Sonra daha dikkatli düşündüm. Şu soruları sordum kendime ve şu cevapları verdim:

1. Benim ülkemdeki koşullarla bu ülkedeki koşullar aynı mı?.. Elbette değil. Öyleyse kızmak yanlış... Toplumu daha iyi tanıdıca neden onların bu özellikleri olduğunu daha iyi görüyor, anlıyor insan.

Bir de pratiğe bakıyorsun. Türkiye ile dayanışma için bir çalışma mı yapılacak, buranın komünistleri ve ilericileri hep yanımda. Üstelik şize bu dayanışmanın daha da yankı bulması için bu toplumda ne yapılması gerektiğini de öneriyorlar. Öyleyse biz bugüne kadarki savaşımın içinde elde ettiğimiz deneyimleri buranın çalışmasıyla kaynaştırabilecek şekilde değerlendirmeyi öğrenmeliyiz. Gerek dayanışma çalışmalarında, gerekse bu ülkenin işçi sınıfının savaşımında aynı aktiviteyi gösterebilmeliyiz. Dünyanın her yerinde olduğu gibi, bu ülkenin de komünistleri en özverili, en çalış-

kan ve emekçilerin çıkarları için savaşımında daima en önde olan kişiler. Öyleyse onlarla ilişkilerimizi proleter enternasyonalizmi temelinde daha da geliştirmeliyiz. Bunu yapabildiğimiz oranda göçmenlikte sağlıklı bir şekilde ayakta kalacak ve kendimizi daha da geliştireceğiz.

2. Göçmenlikte sınıf düşmanımıza karşı nasıl kavga vermeliyim?... Biz en az düşman kadar akıllı olmalıyız ki yaptığımız her iş sonuçta faşist diktatörlüğe vursun.

Peki göçmen yaşamında hangi çalışmalar faşist diktatörlüğe vurur? Birçok ilericî işçi sınıfının pusulasını iyi okuyamadıklarından olacak, bu konuda kimi yalpalanmalar, yanlışlar içine düşüyorlar. Şu kanı özellikle egemen birçok ilericide: Polonya'da Valesa öksürse ülkedeki kitle iletişim araçları basıyorsa yaygarayı. Ama Türkiye'de insanlar idam ediliyor, binlerce insan hapishanelerde kimsenin aldıracağı yok. İşte bu doğru tesbitten sonra yanlış yaklaşımlar başlıyor. Bir kısım ilericî öyleyse fazla birşey yapamayız diyor... Bir kısmı ise, öyle birşey yapalım ki basın ilgilenmek zorunda kalsın diyerek, bizleri kamuoyundan yalıtlayacak, olmadık işlere girişiyor.

Bir defa şunu çok iyi bilmeliyiz. Başını ABD'nin çektiği emperyalizmin militarist saldırgan politikası sonucu dünyada her geçen gün gerginlik daha da artıyor. Göçmen olarak bulunduğumuz ülkeler ise genellikle gelişmiş kapitalist ülkeler. Bu ülkelerdeki kimi demokratik hakların varlığına bakarak bu ülke yönetimlerinden emperyalizmin ana politikasına hâle gelecek şekilde tavır koymalarını beklemek elbette bizi yanıltır. Çok sınırlı da olsa Türkiye konusunun gündeme gelebilmesi yine de o ülkedeki demokrasi güçlerinin var olan demokratik hakları kullanmasını bilmesi sonucudur.

İşte bu noktada biz ilericî politik göçmenlere işler düşüyor. Biz, yaptığımız her eylemle sınıf düşmanımız faşist diktatörlüğe vura bilmeliyiz. Bu da, onu dünya kamuoyu önünde bulunduğumuz ülkenin işçi sınıfına, halkına, ilericî ve demokrat güçlerine Türkiye'deki gelişmeleri onların anlayacağı bir üslupla anlatmakla, onları da bizim savaşımızda yanımıza çekebilmekle olur.

3. Neden göçmen oldum? Bu sorunun yanıtını aklıdan çıkarmamalıyız. Bizim göçmen olmamızın, ülkemizdeki sınıf savaşından uzak düşmemizin nedeni Amerikancı faşist diktatörlüktür.

Burada unutulmaması gereken konu şu sanırım: Sınıf savaşımında elbette yenilgiler de olacaktır. Ilerici güçler yenik de düşmüş olsalar teslim olmamışlardır. Sorunun özü de burada başlamaktadır zaten. Şimdi savaşım nasıl sürdürülecektir?...

Faşist diktatörlüğe teslim olmamak güzeldir. Ama bu güzelliği daha da anlamlı kılan savaşıma her koşulda devam etmektir. Şimdi her koşulda savaşım deneyimlerini artırma görevi ile karşı karşıyayız. Bu noktada politik göçmenler olarak bizlere de büyük işler düşüyor.

Bence NEDEN GÖÇMEN OLDUĞUMUZ sorusuna vereceğimiz samimi yanıt ne yapmamız gerektiğini de bize gösteriyor.

Neden göçmen olduğumuzu unutmazsak, bulunduğumuz koşulları iyi değerlerirsek, kime karşı ne için ve nasıl savaşıma devam edeceğimizi sanırım çok daha kolay bulacağız.

İNFAZ YASASI POLİTİK TUTUKLULARA UYGULANMIYOR!

H. Arif Saygı/ ANKARA

Bartın Özel Tıp Cezaevinde, yönetimin keyfi tutumu nedeniyle tutuklular ceza bitiminde salıverilmemekte, cezaevinde tutulmaktadır. 2148 sayılı yasa uyarınca ayda 6 gün, 647 sayılı yasa uyarınca da toplam cezanın üçte biri indirilirken, Bartın'da bu yasalar cezaevi yönetiminin isteğine göre uygulamaya sokulmaktadır. Cezaevi yönetimi kendisine boyun eğmeyen, aşağılayıcı tutumlarına karşı çıkan, sözde eğitim adı altında yapılan eziyete ve faşist propagandaya karşı çıkan politik tutuklulara "disiplin cezası" vererek söz konusu infaz yasalarının sağladığı indirimlerden

bu tutukluların yararlanmasını engelliyor. Örneğin son olarak, 29 yurtsever tahliye edilmeyi beklerken, yönetimin kasıtlı olarak disiplin cezası vermesi üzerine Gaziantep Cezaevine sürüldü.

Yine hiçbir disiplin cezası almamış olduğu halde kimi tutuklular keyfi olarak tahliye edilmiyor, cezaevinde mevcut yasalara aykırı olarak tutuluyor. Mustafa Şirin, Sinan Kılıç ve Mehmet Öz'ün durumları buna örnektir.

Yönetimin mevcut yasalarda bile yer almayan bu keyfi tutumu nedeniyle, tutuklular on ay, bir yıl fazladan hapis yatmaktadır.

Tehdit ve Dayakla

Ş.K./SİİRT

Şırnak'a bağlı Seredehe, Şileret, Baneşil, Serediş, Avka Masoyan gibi çoğu köyler ve Erüh'a bağlı Her-gul, Basix, Şerefi, Hurse Meydin Aynê köylerinde, halkı ve muhtarları zorla toplayarak tehdit ve dayakla, silah ve mermi dağıttılar. Sorumluluk üstlenmek istemeyen muhtarları işkenceye yatırdılar. Yine de kabul etmeyen kimi muhtarları istifaya zorladılar.

SAVAŞ HER KOŞULDA SÜRÜYOR...

1 Mayıs 1985 günlü Atılım'ın Yurtdışı ekinde, İstanbul'dan K. Yalçın'ın "Memleketinden ayrı düşürenlere" başlıklı mektubunda yer vermiştik. K. Yalçın, bu mektubunda yurtdışındaki politik göçmenlere "Sevgili yoldaşlarım, kardeşlerim, dostlarım..." diye sesleniyor, "ülkeniz için, yakınlarınız için duyduğunuz hasrete, her türlü zorluğa karşı direnen yiğit yüreklerinizi hiçbir acının gölgesi kaplamasın. Sizlere söz veriyoruz. Hepiniz, evet hepiniz ülkenize ve insanlarınıza kavuşacaksınız. Bunu bizlerin ve sizlerin savaşımları er ya da geç sağlayacaktır" diyordu. K. Yalçın'ın bu mektubuna Danimarka'dan gelen bir yanıt olduğu gibi yayınlıyoruz.

"Yoldaşım,

Atılım'daki mektubunu (yazı demiyorum) bir solukta, gözyaşlarıyla, özlemle, sevinçle daha tarif edilmez binbir türlü sıcak duyguyla okudum. Şu gurbet ellerinde zaman zaman kafama çöreklenen 'ne işim var benim buralarda' sorusundan, ondan kaynaklanan yalnızlık duygusundan utan-dım.

Vakit akşam üzeriydi diye başlayıp anlatmış Galata Köprüsü, üzerindeki insanlar, camiler, evler, işyerleri, otobüsler, vapurlar, kayıklar, Marmara'nın yumuşak mavi suları ve sen (hiç tanınamama rağmen) hepsi gözümün önüne geldi. 'Zih-

nim oldukça yorgundun diyorsun, başkası olabilir mi? İnanır mısın, buralara geldikten beri (üç yıl oldu) memleketteki arkadaşları, yoldaşları, tanıdık-tanımadık bir an bile (gerçekten bir an bile) unutmak mümkün değil. Şimdi ne yapıyor? Ev sahibi başına iş açtı mı? Paraları var mı? Kimbilir kaç tane daha yeni yoldaş katıldı bize? Gazetelere bak, fiyatlar yerinde durmuyor, bunlar nasıl doyuyor? Bak işte bir 'huzur' operasyonu daha... Ne yaptılar? İçerdekiler nasıl? Filanın çocuğu hastaymış, ne oldu? İşte böyle sürüp gidiyor. Bu bitmek tükenmek bilmeyen düşüncelerin hüznünlü yanı...

Atılım'ı, diğer yayınları okuyorum, radyoyu dinliyorum. Mektuplar, yazılar... Pırıl pırıl, aydınlık, her satırı iymser, her satırı döğüşken. İçim sevinçle dolu! Bizimkiler, savaşıyorlar! Kız, erkek, yaşlı, genç ve de çocuk savaşıyorlar. Tabii çocuklar da savaşıyor. En az benim bildiğim kaç tane çocuk var ki, anasıyla babasıyla birlikte savaşımın, illegalitenin zorluklarını paylaşıyor.

İşte canım yoldaşım, senin dediğin gibi hep birlikte aynı amaç uğruna savaşıyoruz. Bizlere sıcak yoldaşlık, arkadaşlık duygularıyla ellerini uzatan Avrupalı arkadaşlarımız, dostlarımız var. Onlarla birlikteyiz. Enternasyonalizmin ne olduğunu yaşayarak öğreniyoruz. Değerli deneyimler elde ediyoruz. Onlarla birlikte, irili-ufaklı birçok eylem yapıyoruz. Bu eylemlerle onların ülkemizle, ülkemizin insanlarıyla sıcak dayanışmasını görüyoruz. Şimdi daha geniş, büyük bir aileyiz.

İşte bak; sizler varsınız: Zindanda, di-

şarda faşizmin kara gölgesinin altında zorlu, tehlikelerle dolu, işkence, açlık, ölüm hemen yanbaşınızda, coşkulu, atılğan ve de sessiz, inceden, dikkatli, ufak bir hatanın bile affedilmediği bir ortamda savaşıyorlar. Bir de bizler varız; Avrupa'nın birçok ülkesinde politik göçmen statüsünde, yaşadığımız ülke polisinin ve pek tabii MIT'in gözünün önünde, dikkatli, ama sizlere göre çok daha rahat koşullarda savaşıyorlar.

Yaşadığımız ülkelerde 35 saatlik iş haftası, daha iyi bir yaşam için, barış için, silahsızlanma için savaşıyor, bizlerle dayanışan işçiler, emekçiler, demokratlar. Sayımız milyonlar, milyonlar, mümkün mü yenilmek?

Yavaş yavaş baharın geldiği, eski kıta Avrupa'nın yeşil, temiz, düzenli bir ülkesinden sana bu mektubu yazıyorum. Hiç sevmem, ısınmam dediğim buraları seviyorum diyebilirim. Birçok komünist, demokrat dostumuz var. Grevlerde, mitinglerde, 1 Mayıs'larda kızıl bayraklar, flamlar elde hep birlikteyiz. Dilimiz döndüğü kadar aynı şarkıları söylüyoruz. Birçok işçi marşını aynı anda, iki dille söylediklerimiz oluyor. Faşizmin yenilgisinin 40. yılını aynı ortak duygularla, coşkuyla kutluyoruz. Yaşadığımız ülkenin faşist işgalden kurtuluşu şenliklerinde birlikteydik. Bir komünist dostum, 'sizin kurtuluşunuzu da aynı böyle birlikte kutlayacağız' dedi umutla. O ve onun gibiler sizlere, bizlere ve kendilerine güveniyorlar.

Yoldaşım, bizler de hepinizi hasretle kucaklar, gözlerinizden öperiz. Kendinize iyi bakın!"

Kadriye AYEL/Danimarka

TÜRK-İŞ'Lİ İŞÇİLER,

Baş 5. sayfada

riyor ki, saldırganlar ancak kendilerine uygun yanıt aldıklarında geriletebilir. İşçi hareketinin tarihinde yığınların gücü ortaya çıktığı zaman hakların korunabildiğini gösteren 15-16 Haziran gibi güçlü bir örnek var.

Türk-İş'in 33. Kuruluş Yıldönümü işçi hareketinin birliği demokrasiye sahip çıkışının simgesi olabilecek yığinsal bir toplantıyla kutlanmalıdır.

Türk-İş içinde işçi hareketimizin bütün olumlu geleneklerine sahip çıkıldığında, bugünün koşullarına uygun biçimde bu gelenekler yaşatıldığında Türk-İş'in potansiyel gücünün, halkın ekmeği ve özgürlüğü için muazzam bir işlev görecektir gerçek bir güce dönüşebileceği görülecektir.

KUZAY KIBRISTA KİM KAZANDI?

Baş 3. sayfada

çok geniş güçler, emperyalizmin bir "böl ve yönet" taktiği bulunduğunu, bunun için Kıbrıs'da olduğu gibi kanlı cinayetler örgütlendiğini, bu temelde milliyetçiliği kışkırtıp beliren şoven ortamdan yararlandığını ve ülkelere, halkları bu temel üzerinde kendi dümen suyunda yüzdürmeye çalıştığını görmeye başladılar. Bizce bu doğru saptamalardan doğru sonuçlar çıkarılmalı, Amerikan emperyalizmine karşı bütün bölgeler halklarının birlik ve dayanışması için çaba harcamaya yönelinmelidir.

BM Genel Sekreteri, yeniden bir görüşme paketinin hazırlıkları içinde bulunuyor. Bu gelişme etrafında Türkiye'deki bütün yurtsever güçlerin tu-

tumu ne olmalıdır? Geleceklerine ilişkin kararı Türk-Rum, Kıbrıslılar kendileri vermelidir. 25 yıldır Türkiye'den, Yunanistan'dan ve öteki NATO başkentlerinden yapılan müdahaleler, yalnızca sorunu daha da çetrefilleştirdi. Kıbrıs halkını Pentagon'a rehin etti. Kıbrıs'ı bölgede bir gerginlik ocağı olma yoluna soktu. Bundan ise yalnızca Kıbrıs, Türkiye ve Yunanistan halkları değil, bütün Ortadoğu halkları zarar görüyor.

Bizce, hem Türkiye'nin, hem de Kıbrıs'ın yararına olan bir tek tutum vardır: Bu tutum, Kıbrıs'a dıştan yapılan müdahalelere karşı çıkmak, Türk-Rum Kıbrıslıların her düzeydeki diyaloguna destek vermektir.

YENİ POLİS YASASI, HALKIN DEMOKRATİK EYLEMİNDEN DUYULAN KORKUYU YANSITIR

Baş 1. sayfada

lardır. Şimdi herhangi bir yurttaş, hiç bir neden yokken, şu ya da bu polisin kararıyla, örneğin, cebindeki kimliğin sözüm ona şüpheli olmasından ötürü gözaltına alınma tehdidi ile karşı karşıyadır. Böyle bir yetki ile polis, hiçbir suç işlemeyen, fakat yasaların verdiği hakla eylem yapan, greve giden, söz ve düşüncesini açıklayan yurttaşları yıldırma için, ya da gözüne kestirdiğinden haraç alabilmek için, her türlü keyfi baskıda bulunabilecektir. Yeni yasa sonucunda hiçbir sendika, hiçbir dernek kendisini polise karşı savunma olanağına sahip değildir. Toplu suçlarda, yani politik davalarda ve yığın eylemlerine ilişkin davalarda, sanıkların, hakim kararı olmaksızın 15 gün gözaltında tutulmasını getiren yasa, aynı zamanda yalnız tutukluların değil, hükümlülerin bile, hükmün üzerinden kaç sene geçmiş olursa olsun, istenildiği zaman yeniden sorguya, yani işkenceye çekilmesine olanak sağlamaktadır. Ve nihayet yasa, hiçbir şarta bağlı kalmaksızın, yalnızca polisin kararı ile, gösteri yapan halka karşı her türlü şiddetin uygulanmasını ve hatta silah kullanılmasını yasa haline getirmiştir. Yeni şekliyle polis yasası, Özal'ın deyimiyle "öteden beri polisin yapmakta olduğu" zorbalığı, keyfi gözaltına almayı, gözaltına alınanlara işkence yapmayı, örgüt binalarını kanunsuz basıp dağıtmayı ve 15-16 Haziran'da, 1 Mayıs 1977'de, Tarih direnişinde olduğu gibi eyleme geçen kitlelerin üzerine ateş açmayı "yasal" hak haline getirmiştir. Bu yasayla polisin karşısında yurttaşların can ve mal güvenliği yokedilmiştir.

Hükümet, polise sınırsız baskı ve terör uygulama yetkisi veren bu yasayı meclise sözüm ona "sıkıyönetimin kalkması için zorunlu" bir değişiklik olarak getirmiştir. Şimdi yurttaşlar, sıkıyönetim kalktıktan sonra da aynı zorbalık devam edecekse, sıkıyönetimin kalkmasının ne işe yarayacağını haklı olarak soruyorlar. Hükümetin söz konusu yasa değişikliğini ordunun istediği yolundaki savunması karşısında ise herkes bir tek sonuç çıkarıyor: Türkiye'de bugün parlamento göstermeliktir ve egemenlik hâlâ 12 Eylülcü cuntanın elindedir. Ve nihayet, Özal'ın "zaten polis bu kanunda verilen yetkileri eskiden kanun dışı olarak kullanıyordu" anlamına gelen sözleri ise, halkı nasıl bir geleceğin beklediğini açıkça gösteriyor. Düne kadar "yetkisiz"ken halka kan kusturan polis, şimdi bu yasayla neler yapmaz? Artık sıkıyönetim rejimine "geçicidir" gözüyle bakan ve insan haklarının ayaklar altına alınmasını sineye çeken çevreler bile, Türkiye'de demokrasiye değil, polis rejimine geçildiğini belirtiyorlar.

Her ne kadar, cunta ve Özal hükü-

meti, geniş muhalefet güçlerinin henüz defileyip toparlanamayışından yararlanarak meclisten "olağanüstü hali kalıcılaştıran" en son adımlardan birisini daha atmış olsa bile, bu yasaya karşı savaşımın ortaya çıkardığı tablo, iyimser olmamız için yeterli ipuçlarını vermiş bulunuyor. Savaşım sürüyor ve başarmak için elverişli koşullar vardır.

Çıkan sonuçlar

Birincisi, bir dizi faşist yasayla birlikte polis yasası, esas olarak, halkı sürekli polis terörü ile sindirmek, rejime karşı muhalefeti polis zorbalığı ile bastırma amacına yönelik olmakla birlikte, aynı zamanda, bugünkü rejimin, halkın demokratik eyleminden duyduğu derin korkuyu yansıtıyor. Evren-Özal kliği, artık, daha uzun bir süre IMF dayatmalı bir ekonomik yıkım politikasını, salt orduyu kullanarak sürdürmenin olanaksızlığını görmekte dirler. Sıkıyönetim, halkın açık tepkisiyle karşı karşıya gelmiş, aynı zamanda, ordu, tarihimizde eş görülmedik bir biçimde ahlaki yozlaşmaya yuvarlanmıştır. Polis yasasıyla sıkıyönetimsiz sıkıyönetim uygulama siyaseti, aslında cuntanın derinleşen krizinin bir ürünüdür. Ama belirli bir otoriteye sahip olan orduyla başarılamayan, halkın nefret ettiği polisle hiç başılamaz.

İkincisi, Polis Yasası, demokrasi güçleri arasında rejimle uzlaşarak demokrasiye geçilebileceği yolundaki boş inançlara ağır bir darbe indirmiş, muhalefeti aktif eylemden alakoyan, birlik, diyalog düşüncesini zayıflatan, yığınları tereddüte iteleyen bu politikanın çıkar yol olmadığı bir kez daha kanıtlanmıştır. Nitekim herbiri farklı açılardan da yanassalar, tüm muha-

lefet güçleri, Sol Birlik partileri, SODEP, DYP ve Refah Partisi, Türk-İş de içinde bir dizi kitle örgütü, polis yasasının aynı zamanda 1982 Anayasası ile bağlı olduğunu açıklamış ve Anayasa'nın değişmesi fikri daha güç kazanmıştır. Demokrasiye geçme sorununun özünde iktidar sorunu olduğu kavranmaya başlanmış, ilk denenebilecek yol olarak erken seçim talebi, şimdi daha açık ifade edilmeye başlanmıştır.

Üçüncüsü, daha şimdiden bu yasaya karşı tepkiler komünistlerden sosyal-demokratlara, Doğru Yol Partisinden Refah Partisi'ne kadar geniş güçleri birleştirmiş ve sonuçta 12 Eylülcü parlamentoya katılan partileri içten sarsmıştır. Öyle ki, ilk kez, hükümet partisinden içinde bile tereddüt ortaya çıkmış, ANAP'lı 34 parlamenter bu faşist yasaya oy verme cesaretini bulamamışlardır.

Ve nihayet en önemlisi, tüm elverişsiz koşullara karşı, işçi sınıfı, emekçiler, gençler, aydınlar akıl almaz zorbalığın yarattığı ve örgütsüz olmanın derinleştirdiği şoktan sıyrılıyor ve her geçen gün daha fazla açık, kitlesel eylemlere hazırlanıyor. Fabrikalara, imalathanelere, okullara kulak kabartan herkes demokrasinin gerçek sahiplerini görebilir.

Şimdi görev, Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanı'nın belirttiği gibi, tüm siyasal partilerin halka açık, elle tutulur yol göstermek için elden gelen herşeyi yapmalarından ibarettir.

Polisin baskılarına ve keyfi uygulamalarına karşı savaşım, erken seçim, demokratik anayasa, halka özgürlük, iş, ekmek ve barış için savaşımından ayrılmaz. Polis örgütünün kökten demokratikleştirilmesi sağlanmadan demokrasi gerçekleşemez.

TÜRK ASKERİ BİRLİKLERİNİN IRAK'A MÜDAHALESİ

Baş 1. sayfada

açıklama şöyle sona eriyor:

"Her iki parti de derhal 1-Türk askeri birliklerinin Irak topraklarından çekilmesi ve Irak hava sahasını ihlalinin durdurulmasının sağlanmasını, 2-Türkiye ve Irak'taki diktatörlük rejimleri arasında imzalanan, saldırgan askeri operasyonlar için bir ülkenin ötekini toprağına dalmasına olanak veren saldırgan anlaşmaların iptalini, 3-Barış içinde yaşayan Kürt köylülerinin yerlerinden edilmelerine, koşuturulmalarına son verilmesini, her iki ülkedeki gözaltında tutulan yurtseverlerin serbest bırakılmasını, dava ve idamlara son verilmesini, 4-BMÖ'nün uluslararası normların çiğnenmesi demek olan bu askersel operasyonu ve bölgede gerginlikleri artıran Irak'ın iç işlerine müdahaleyi protesto etmesini talep ederler.

TKP ve İKP, iki komşu ülkenin halkları, yurtsever güçlerin savaşımı ile dünya çapında bir protesto ve dayanışma kampanyasının planlanan saldırıyı önleyebileceğine ve bölgedeki

gerginliğin artmasını durduracağına inanmaktadırlar. İki parti de Türk, Arap, Kürt ve ulusal azınlıklar da dahil Türkiye ve Irak halklarının savaşımının her iki ülkedeki gerici diktatörlükleri yönetmek ve onların yerine demokratik bir alternatifi Türkiye ve Irak'a demokrasi getirecek ve Kürt halkının meşru ve yasal haklarını sağlayacak bir alternatifi yaşama geçireceklerine güvenmektedirler."

DEVRİMCİ UYANIKLIĞI YÜKSELTELİMİ

Baş 2. sayfada

ile, "parti sıralarına sızan bir ajan provakatörün açığa çıkarılması ve parti basını yolu ile teşhir edilmesi çalışmalarını" onaylamıştır. TKP, 5. Kongresinde alınan 20. sayılı kararı doğrultusunda "Polise ve Yıkıcı Faaliyete Karşı Koyma Üzerine" uyarıcı yayınlar yapmaktadır. TKP, Politik Polisin Yıkıcı Çalışmalarına karşı savaşıma önem vermekte ve bu doğrultuda çalışmalarını sürdürmektedir.

Devrimci görev, profesyonel anti-komünist örgütlerin çalışmalarını karşı savaşımında devrimcilerin bilincini yükseltmek ve devrimci uyanıklığı artırmaktır.

Başı 3. sayfada

lebi yoktur. Bu özel türden metayı satabilmek için olmayan bir talebi yaratmak gerekir.

Amerikan General Dynamics silah tekilinin temsilcilerinden Edward Le-fever, bunu "silahlarımızı pazar bulabilmek için uzun erimli bir tehdidin varlığına insanları inandırabilmek gerekir" diye ifade ediyor. İşte çağımızın en kuyruklu yalanı ola bu yapay talebin adı, "Sovyet tehdidi"dir.

Ulusal kurtuluş savaşında seni ilk tanıyan ve destekleyen ülkeyi, sosyalist komşunu düşman saydığın anda "denge" bozulmuş oluyor. Kendi ulusal çıkarlarını, komşularıyla iyi ilişkiler temeline dayanması gereken kendi güvenliğini, binlerce kilometre ötede-ki bir ülkenin "yaşamsal çıkarları"na

"DENGE" VE KISIR DÖNGÜ

oturduğun an, onun sonu gelmeyecek koşul ve dayatmalarına razı oluyorsun demektir.

Bir üs veriyorsun, Amerika "yetmez" diyor, daha fazlasını veriyorsun. "Doğuda savunma boşluğuvar" diyor. Yenisini veriyorsun. "Daha fazla konvansiyonel silah" diyor. "Peki", diye boyun eğiyorsun. "Atom füzeleriyle koruyamayacak olduktan sonra konvansiyonel silahlar tek başına neye yarar?" diyor. Peki, deyip atom silahlarına da razı oluyorsun.

"Tehdit yalnız komşularının birinden gelmiyor, hepsinden geliyor" diyor, bütün komşularınla gerginlikleri körüklüyor. Bir kez girmişsin eğik düzleme, öyleyse daha fazla silah di-yorsun. Ordunu, savunmanı, bütün si-

lah cinslerini tepeden tırnağa okyanus ötesindeki bir ülkeye bağlıyorsun.

Silahın tümünü ondan alıyorsun, yedek parça diye ister istemez ona dönüyorsun. Bakımı, onarımı, personelin eğitimi işleri çıkıyor. Çaresiz, yine onun eline bakıyorsun.

"NATO ilkesidir, stratejik madenle-rini sosyalist ülkelere satamazsın" diye dayatıyor. Peki diyorsun. Fiyatını kendi saptadığı kat kat kârlı silahını sana satıyor, ama senin dokuma ürünlerine ambargo koyuyor. Buna tepkin sinek vızıltısını geçemiyor. Tersine, "ortak silah sanayi kuralım" diye yine ona sarılıyorsun. "Sende teknoloji geri, silahın hepsini yapamazsın" diyor. "Peki" diyorsun, bir parçasını yapmaya başlıyorsun. Trilyonları bu işe ayırıyorsun. "Benim dediğimi yapmazsan, öteki parçasını vermem" diyor. Aradan yıllar geçiyor, "teknoloji değişti, bu silahların modası geçti" diyor. Sil baştan bir daha. Kendini içine hapsettiğin kısır döngü böylece sürüp gidiyor.

Washington dünya çapında saldırı-ganlığı artırırken sana da "yardım"ı biraz artırıyor. "Yardıma artırdı" diye zıplıyorsun. Aslında o "yardım" adı altında verdiğinden kat kat fazlasını geri alıyor. Ama o, "daha şunları isterim" diye dayatıyor. İsteklerini yerine getirmezsen, yardımı biraz kısıyor. "Kongre öyle ama Reagan bizden" diyor. Dinlemiyor. Biraz daha kısıyor. "Öyleyse Amerika'da lobi yapalım, belki biraz daha fazla alırız" di-yorsun. Yardımı askıya alıyor. "Aman alma" diyor. Ambargo koyuyor. "Şimdi ambargoyu kaldırmak için çalışalım" diyor.

Amerika "yardımı" artırırken de, kısarken de, ambargo koyarken de, kaldırırken de, kendi çıkarlarından başkasını düşünmüyor. Ve sen örümcek ağının içine yakalanmış bir sinek gibi, kolunu kurtarmaya çabalarken, kanadını, kanadını kurtarmaya çabalarken, bacağına, derken hepsini birden kaptırıyorsun.

Halefoğlu, beş yıl sonra "ABD'ye verdiğimiz ondan aldığımızdan çok olmuş" diye yakınıyor. "SİA Anlaşması-nı yenilerken, bundan sonra dengeyi kuracağız" diyor. Nerede bunun garantisi? Amerika'yla halktan gizli herşeyi bağlayıp beş yıl sonra "denge daha beter bozulmuş" demeyeceğini-zin garantisini kim verebiliyor? Üstelik sizin dengeniz bozuk da olsa, düzgün de olsa, o üslerden fırlayacak roketlerle ülkenin bir anda bir nükleer savaş cehennemine dönüşmesi tehlikesi hep kapıda durmayacak mı?

Şimdi ABD Savunma Bakan Yardımcısı R. Perle ile Genelkurmay İkinci Başkanı Necdet Öztören arasında SİA'nın uzatılması için yapılan görüşmeler sürerken, TKP'nin güncelliği daha da artan çağrısını dikkate almak, eşitsiz ilişkiler üzerine kurulu bu anlaşmanın iptali için sesini yükseltmek her yurtsever için yaşamsal bir görev oluyor.

Başı 1. sayfada

"MİLLİ BİRLİK VE BERABERLİK"

Sol Birlik'in kurulmasından ve Demokratik Güçbirliği Platformu doğrultusunda aktifleşmesinden sonra, şimdi de, SODEP ile DYP'nin, aralarındaki "ekonomik ve sosyal politikalarla ilişkin görüş ayrılıklarına rağmen, demokrasi için işbirliği yapmada kararlı oldukları"nı açıklamaları ve 9 Haziran İstanbul mitinginin başarısı, önümüzdeki dönemde demokrasi hedefi çevresinde ulusal çapta, ülke çapında ve daha sıkı bir kenetlenmenin gerçekleşebileceğini gösteriyor.

Bu temelde oluşacak gerçek bir "milli birlik ve beraberlik" ancak demokratik bir karakter taşırsa, demokrasiye ihtiyaç duyan ve onu savunan bütün sınıf ve katmanların, Türk ve Kürt bütün yurttaşların haklarını dikkate alırsa kalıcı olabilir. Onun için TKP, işçilerin, öteki emekçilerin demokratik hak ve özgürlüklerinin eksiksiz sağlanması, düşünce özgürlüğü üzerindeki çağdışı baskının, bütün izleri silinecek biçimde yokedilmesi ve Kürt halkı üzerindeki aralıksız kırım operasyonlarına, baskıya, varlığının tanınmamasına son verilmesi, demokratik haklarına kavuşması hedeflerini en geniş kesimlere benimsetmeye çalışıyor. İki halkın birliğini, demokrasi için ortak savaşımını gerçekleştirmeye çalışıyor.

Gerçek ve demokratik bir "milli birlik ve beraberlik" ancak demokrasinin düşmanlarını doğru ve eksiksiz saptayabilirse, yani yıkmaya yöneleceği diktatörlüğün ardında emperyalizmin durduğunu unutmazsa, gerçekten milli, yani antiemperyalist bir içerik kazanırsa sonuç alıcı olabilir. Faşist diktatörlüğe son verip demokrasiyi kazanabilir, koruyabilir ve geliştirebilir.

Bugün işçi, "ücretimin azalması-nın, ekmeğimin küçülmesinin sorumlusu kimdir?" diye soruyor. Köylü, "Ürün bedelimi geç ve daha da değersizleşmiş para ile almamın,

gübreye tohuma yetiştirecek para bulmamamın sorumlusu kimdir?" diye soruyor. Esnaf, zanaatkar "Dükkanımın kepengini bir daha açmamak üzere indirmemin sorumlusu kimdir?" diye soruyor. Giderek bütün yurttaşlar, "Bankaları ile, KİT'leri ile bütün ekonomiyi çöküşün eşğine sürükleyen kimdir?" diye soruyor. Bütün bu sorulara "En başta IMF'dir, onun buyruklarına boyun eğen hükümettir" yanıtından başka, inandırıcı, gerçeğe uygun bir yanıt kim verebilir?

Bugün "Lübnan halkına saldırma-da kullanılan İncirlik üssü topraklarımızda ne arıyor? Amerika'nın Şesi Radyosu'nun antenleri niçin topraklarımıza yerleştirilmek isteniyor?" "Niçin Türkiye dışarda, Yunanistan'dan Kıbrıs'a Sovyetler Birliği'den Suriye'ye kadar hiçbir komşumuza karşı, hiçbir dış politik sorun-da, hiçbir uluslararası platformda ulusal çıkarlarımıza uygun bir politika izlemiyor? Niçin giderek dünya-da yalnızlaşıyoruz?" diye soranların sayısı hızla artıyor. Bu sorulara da, "Yalnızca ve yalnızca ABD emperyalizmi öyle istediği için, onun çıkarına olduğu için, başkacasına izin vermediği için ve bu hükümet onun buyruğu dışına çıkmadığı için" yanıtından başka, inandırıcı, gerçeğe uygun bir yanıt verilebilir mi?

Her yurttaşın kişisel sorunların-dan ülke çapındaki temel sorunlara kadar her sorun, ülkemizin Amerikan emperyalizmine olan kölece bağımlılığı ile sıkı sıkıya bağlıdır. O nedenle, en temel sorun olan demokrasinin kazanılması, halkın özlediği bir demokrasinin kurulması emperyalizme karşı ulusal çıkarları başa alarak savaşım vermeden hiçbir zaman gerçekleşemez.

Demokrasi için ve gerçekten demokratik ve ulusal bir birlik; işte çıkış yolu buradadır. Ve TKP, böyle bir "milli birlik ve beraberlik" için her çabayı gösterecektir.

ANNEMİN BIRAKTIĞI YERDEN...

"Biz dört kardeşiz. En büyükleri benim. Annem ve babam, ben kendimi bildim bileli çeşitli fabrikalarda işçi olarak çalıştılar. Şimdi yalnız ben ve babam var çalışın. Çünkü annem artık hayatta yok!.. O öleli neredeyse bir yıl olacak. Patronlarca iş kazası (!) olarak tanımlanan, ama aslında düpedüz bir cinayet olan bu ölüm vakası anneme en çok ihtiyaç duyduğum bir zamanda gelişti. Bu cinayet onu aramızdan aldı. Ama yerine belki de başka türlü hiçbir zaman tanışamayacağım, soy-lu, güzel duygular, yurt sevgisi, yaşama bağlılık ve partiye olan inanç yer-leşti bu acının.

Annemin ölümü sürpriz değildi biz-ler için. O, sağlıksız iş koşullarında, yavaş yavaş öldürüldü. Astım hasta-lığı geçirmişti annem. Bünyesinde bır-aktığı etki, tahribat hâlâ sarsıyordu kadını.

En son çalıştığı fabrika bir sünger ve plastik eşya fabrikasıydı. Annemi süngerin üretildiği bölümde çalıştır-ıyorlardı. Kimi gün işten yarı baygın gelir, uzun süre yatarak dinlenmesi gerekirdi. Bölümün değiştirilmesi için üç kez başvuruda bulundu; yanıt ver-mediler. Havalandırmayı güçlendir-menin gerektiğini söyledi ustabaşına; ustabaşı "Olur, olur" dedi. Demek ki patronların gözünde çalışan bir insa-nın yaşamı, fabrikada işgörmeye hale gelmiş külüstür bir vantilatör kadar bile değilmiş. Annem, vantilatör sayı-sı artırılın, camlara daha büyükleri monte edilsin diye çırpındı... Diğer iş-çiler de atılma korkusuyla bildiklerini söyleyemez, gördüklerini anlatamaz hale gelmişlerdi. Sonra annem de ya-vaş yavaş "emeklilik" düşleri kurma-ya başlamıştı. Şunun şurasında dokuz ay kalmıştı emekliliğine...

Birgün beyaz bir Murat taksi ile bir mesai arkadaşı gelip de beni Göztepe SSK hastanesine götürüne dek, ben de annemin hayalleri ile yaşadım. An-nem evinde olacak, sabah yedide ev-den çıkmayacak, kardeşlerimi okula kendisi hazırlayacak, astım krizleri de zamanla yok olacak diye...

İki kadın işçi arkadaşı odaya girdi-ğimde ağlayarak boynuma sarıldılar. Annemi daha emekli olmadan topra-ğa verdik.

Öyle uzun uzun ağlayıp yakınmanın zamanı değildi. Eve, nereden baksan

iki maaş girmesi gerekiyordu. Anne-min bıraktığı yerden ben başlayacak-tım, üretirek, çalışarak yaşamaya.

Yine o sünger fabrikasına başvur-dum. Patronu göremedim bile. Ara-mızda üç, dört makam odası vardı. Benim işe girme istemim onun için basit bir konuydu. Hem de yaşam kü-çüktü. Verilebilecek en düşük ücretle başlattılar işe. Patron çalışan insana-lara, dünyayı hergün yeniden kuran biz işçilere o denli yabancıydı ki, soy-adı benzerliğini, kendi işyerinde çalışırken zehirlenmeyle ölen bir işçinin kızı olduğumu farketmedi bile. Ama ben, bu çarkın nasıl döndüğüne daha işe başlar başlamaz tanık oldum.

Annemi öldüren astım değil, Plas-tik'in mason patronuymuş. Bu acıma-sız, sömürü çarkıymış.

Şimdi benden sekiz, on yaş büyük ağabeylerim var. Hem de bir elin par-maklarından çok. Gitgide de çoğalı-yoruz. Akşamları kısa dalganın başın-dan saat ikiye çeyrek kalaya kadar ayrılmak yok. Babam da dinlemeye başladı benle birlikte TKP'nin Sesi'ni. Her mektuptan, her yazıdan, her rö-portajdan sonra, ellerine sağlık, ağız-larına sağlık yiğitlerim, koçlarım be-nim, diyor..."

Bir Atılım muhabirine yazdığını mektubunda, Ayşe Demir bunları an-latıyor. Onun yaşamı günümüzde nice

Ayşe'nin, nice emekçi Demir ailesinin yaşamıdır.

Kapitalist sömürü şimdi, faşist dik-tatörlük altında daha da acımasız, daha da insafsızdır. Özal hükümeti bir de, emekçilerin daha geç emek-liye ayrılması, tıpkı Ayşe Demir'in an-nesi gibi emekli olmaya bile fırsat bu-lamadan ömrünü, son nefesine kadar sömürü çarklarının arasında tüketme-sini amaçlayan bir yasa değişikliğinin peşindedir.

Ayşe Demir, ailenin ağır yükünü da-racık omuzlarında taşımak zorunda, çaresiz aynı yere, annesinin ölüsünün çıktığı insafsız fabrika yaşamına gidi-yor. Gidecek, gidecekler.

Ayşe proleter bir ananın, proleter bir kızı. O, daha fabrikanın kapısından adımını atarken, orada kendisini bek-leyenleri biliyor. Düşmanı tanıyor. Üs-telik Ayşe, şimdi son yıllarda kendisi gibi ikinci kuşak proleter bir çok sınıf kardeşinin yaptığı gibi fabrikada TKP ile buluştu. Kendisinin, tüm sınıf kardeşlerinin annesiyle aynı sonu paylaş-maktan kurtarılması için, körpe be-denlerin kapitalist sömürünün kurba-nı olmaması için emekçilerin yaşa-mıyla birlikte tüm ülkenin kaderinin değiştirilmesi için TKP'nin yolunda mücadeleye atıldı. Ayşe Demir'lerin varlığı, onların parti saflarında müca-deleye koşmaları, işçi sınıfının zafe-re ulaşmasının, kendisiyle birlikte tüm toplumu kurtarmasının güvencesidir.

DENİZ YOLDAŞI NASIL TANIDIM?

C. Yeşilkan / İZMİR

Deniz yoldaşı buluşacağımız o ge-ce, arkadaşım ile birlikte hazırlanıyo-rduk. Buluşmaya ikimiz beraber gide-cektik. Saptanan vakit geldiğinde kalktık. Her şey hazır. Arkadaşımın yüzüne baktım. Karanlıkta pek seçil-miyordu, ama benimle aynı heyecanı paylaştığını hissediyordum. İkimizin de o güne kadar böylesine önemli bir görevi olmamıştı. Örgütümüz bize güvenmiş, bu görevi bize vermişti. Biz de o günkü kadar tedbirli, titiz olma-mıştık. Yürüdüğümüz yolları ikimiz de çok iyi biliyorduk. Yine de sanki Deniz yoldaşın ayak izlerini arar gibi dikkat-liydik. Tam vaktinde gereken yere geldik. Arkadaşım çevreyi derinleme-sine bir yokladı, her şey yolundaydı. Hızla afişleri çıkardık. Gecenin karan-lığında bile pırıl pırıl parlıyorlardı. Göz-lerimiz çevreyi bir daha taradı. Son-ra beklemeden afişleri yapıştırmaya başladık. Ellerimiz titriyordu; dene-yimsizliğin verdiği tedirginlik, görevi başarmının verdiği sevinç, Deniz yol-daşı kendimizi böyle yakın hisset-menin verdiği onur, hepsi biribi-rine karışmıştı. Biraz sonra, koskoca

demir levha, iki kızıl afişle kaplanmış-tı: "Yaşasın 15-16 Haziran Direnişi-Kahrolsun Diktatörlük" ve "TKP MK üyesi Mustafa Hayrullahoğlu'nun he-sabı sorulacak. Deniz yoldaş yaşıyor, savaşıyor". Her ikisinin altında da TKP imzası ve orak çekiçli parti am-blemi. Biraz gerileyip kızıl kızıl parla-yın afişlere baktım. 15-16 Haziran direnişinde yer alan, aktif görev yapan Deniz yoldaş gözlerimin önüne geldi. Bitmez dükenmez bir enerji ile 15-16 Haziran direnişinin örgütlenmesine katılıyordu. Sonra TKP saflarında aynı enerjiyle, özveriyle çalıştı. İşkencede ser verdi, sır vermedi. Hepimize örnek oldu. Sanki karşımda duruyor, bana "Örgütlü mücadeleyi yükselt; işçi sı-nıfına, onun partisine sonuna kadar güven; parti düşmanlarına ödün ver-me; başın her zaman dik olsun, düş-man önünde asla diz çökme!" diyordu. Bir Haziran gecesi, Deniz yoldaşı böyle tanıştım. Kendisini hiç görme-dim. Saçının, teninin, gözünün rengini bilmem. Ama kavgasını, yüreğini bi-liyorum. O gün Deniz yoldaşın yolun-dan ayrılmayacağıma, onun gibi so-nuna kadar bu kavgada yer alacağıma bir kez daha and içtim.

Haber ve yazılarınızı aşağı-daki adrese gönderebilirsi-niz. Mektuplarınızda kimliği-nizi açığa vuran, saklı kalma-sı gereken bilgilere yer ver-memelisiniz!

Yazışma adresimiz:

**BOX 16 367 S 103 27
Stockholm-İSVEÇ**